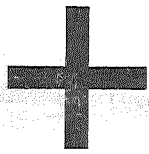

Svētvieta ceļ dvēseli debesīs, apsaimniekošana gremdē

● Aglonas bazilikas draudzei un Aglonas pašvaldībai valsts ieteiks veidot kopuzņēmumu

Aglonas bazilikas un Aglonas pašvaldības līdzībai būtu jānodrošina elastīgām un uz attīstību virzītām partnerattiecībām, pat neskatoties uz to, ka draudzes locekļi un pagasta iedzīvotāji būtībā ir vieni un tie paši cilvēki. Vai šajā ziņā kas varētu mainīties pēc bazilikas draudzes un pagasta padomes kopuzņēmuma nodibināšanas?

Ar šādu priekšlikumu svētvietai saglabāšanai un tālākai attīstībai klajā nākusi Tieslietu ministrijas valsts sekretāra Mārtiņa Bičevska vadītā darba grupa noslēguma sēdē par Aglonas svētvietai atbilstību normatīvo aktu prasībām pirms informatīvā ziņojuma iesniegšanas valdībā.

Šajā sēdē tika pārrunāti situācijās uzlabošanai paredzētie priekšlikumi, kas jāiekļauj informatīvajā ziņojumā. Šie priekšlikumi galvenokārt saistīti ar saimnieciska rakstura jautājumu sakārtošanu un novirzīšanu kompetentām valsts pašvaldību vai privātajām iestādēm.

Viens no šādiem priekšlikumiem ir par Aglonas bazilikas īpašumā esošo elektroapgādes maģistrālo tīklu 7,2

kilometru garumā nodošanu «Latvenergo» īpašumā, kas varētu veikt to apsekošanu un uzturēšanu. Aglonas bazilikas rekonstrukcijas projekts (1990. – 1993. gadā) paredzēja no apbūves teritorijas iznest ievērojamu daudzumu «Latvenergo» piederošo elektrotīklu līnijas, savukārt par draudzes rekonstrukcijas līdzekļiem tika uzbūvēti 7,12 kilometri 20 kV gaisvadu līniju, kā arī 3,29 kilometri kabeļlīniju. Sakarā ar tā laika neskaidro likumdošanu draudze šos elektrotīklus pieņēma savā īpašumā. Tīklu uzturēšanu tehniskajā kārtībā un apkalpošanu veic augstsprieguma elektrisko tīklu Preiļu elektrotīklu rajons. Šis pakalpojums draudzei tiek sniegts kā maksa par zemes nomu Preiļu elektrotīklu rajona Aglonas montieru punkta vajadzībām uz atsevišķa līguma pamata, taču tas neparedz atjaunošanas darbus. Paredz elektroapgādes drošumam, īpaši masveida pasākumu laikā, rada neapmierinošā draudzei piederošā 0,4 kV elektrotīklu un iekārtu tehniskā uzturēšana. Draudzei nav sava elektrotehniskā personāla.

Savukārt bazilikas draudze šajā ziņā izteikusi citus priekšlikumus, piemēram, ka valdī-

ba uzdod a/s «Latvenergo» noslēgt īpašu elektroapgādes līgumu ar baziliku, kā arī jumta līgumu, jo pašreiz bazilikai esot problemātiski piespiest «Latvenergo» izpildīt zemes nomā paredzēto tīklu operatīvo apkalpošanu un uzturēšanu tehniskajā kārtībā.

Darba grupas ziņojumā pievērsta uzmanību arī citiem bazilikas kompleksa un tās infrastruktūras jautājumiem. 1997. gada februārī veikta bazilikas jumta konstrukcijas apsekošana Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas galvenā speciālista vadībā. Apsekošanā atklāts, ka bazilikas vidus jomas jumta spāru gali un siju gali dzegas zonā stipri bojāti no koka trapes. Savukārt sānu jomu sākotnējā nesošā jumta konstrukcija nav saglabājusies, un no jauna izbūvēta jumta konstrukcija nespēj uzņemt spāru galu balstbīdes reakcijas, par ko liecina arī plaisas sānu jomu pārsegumu velvēs. No nesošā jumta konstrukciju deformācijām cietušas skārda lokšņu savienojumu šuves. Atzīts, ka bazilikas jumta konstrukcijai nepieciešams kapitālais remonts, ieskaitot krustu rekonstrukciju. Remonta projekts tika pasūtīts un izstrādāts, savukārt darba grupa

norādījusi, ka paredzēto darbu tāme būtu jāpārvērtē atbilstoši šodienas cenām.

Savukārt klostera ēkai nepieciešams izstrādāt komplekso tehnisko projektu un nodot ēku ekspluatācijā atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Projekta izstrādes vērtība tiek lēsta 18 500 latu apmērā.

Apsekošanā atzīts, ka klostera ēkas mansarda stāvs izbūvēts patvaļīgi, ēkā nav pabeigta iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada ierīkošana, telpas nav aprīkotas ar automātisko ugunsgrēku atklāšanas un trauksmes iekārtu. Mansarda stāva būvkonstrukciju ugunsizturības robeža, izeju skaits no mansarda stāva neatbilst Latvijas būvnormatīvu prasībām, nav izbūvētas izejas uz jumtu, ēkas jumtam nav izbūvēts nožogojums. Klosters telpās nav sakārtota elektroinstalācija atbilstoši normatīviem, dūmvadiem un dūmkanāliem netiek veiktas tehniskā stāvokļa pārbaudes, kā arī sodrēju tīrīšana. Konstatēti arī citi ugunsdrošības pārkāpumi. Ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) 2002. gada 12. augusta rīkojumu tika apsturēta klostera mansarda stāva ekspluatācija.

Turpinājums 2. lappusē.

ZIŅAS

Septiņi Preiļu rajona dievnami saņems valsts budžeta līdzekļus

Valdība pēc Finanšu ministrijas apstiprinātā saraksta šonedēļ piešķirusi valsts budžeta līdzekļus Tieslietu ministrijas pārziņā esošo dievnamu atbalstam. Sarakstā iekļauti arī septiņi objekti Preiļu rajonā.

Aizkalnes Romas katoļu draudzes baznīcas ārēsienu krāsojuma atjaunošanai piešķirti 5000 lati, Preiļu katoļu draudzes baznīcai apskaņošanas iekārtas iegādei – 1500 lati, Līvānu Romas katoļu baznīcas torņa remontam – 2000 lati, Līvānu pareizticīgo baznīcas elektroapgādes un labiekārtošanas darbiem – 750 lati, elektrosistēmu rekonstrukcijai Vanagu un Rudzātu baznīcās – 750 lati, Līvānu vecticībnieku lūgšanu nama jumta remontam – 750 lati un Līvānu luterāņu baznīcas torņa, jumta remontam – 750 lati.

No ceļiem jānovāc sakritušie koki

Pamazām tiek sakopti janvāra vētras postījumi. Latvijas valsts ceļu Preiļu nodaļas vadītājs Raitis Griķis aicina visus mežu īpašniekus un pārvadātājus vietās, kur izgāzti un vēja nolauzti koki atrodas valsts ceļu zemes nodalījuma joslā, tos novākt. Ceļa joslas jāsakārto līdz šī gada 14. februārim. Tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu valsts autoceļu un mākslīgo būvju saglabāšanu un uzturēšanu.

R.Griķis informē, ka pēc minētā termiņa kokus no ceļu zemes nodalījuma joslas novāks valsts ceļu dienests.

Sarakstu birums novados iespaidīgs

Šīs nedēļas pirmajā pusē deputātu kandidāti varen sarosījušies, un sarakstu birums lielākajās pašvaldībās līdz ceturtdienas pusdienlaikam bijis diezgan iespaidīgs.

Preiļu novada vēlēšanu komisijā iesniegto sarakstu skaits papildinājies par vēl vienu. Kā otrā pēc Tautas saskaņas partijas (informācija «Novadniekā» 25.01.) sarakstu sagatavojuši apvienība «Tēvzemei un Brīvībai/LNNK». Saraksta līderi ir Jānis Mūrnieks, Irēna Vaivode un Jānis Ručs. Vakardien līdz pulksten 14.45 tika iesniegts arī Tautas partijas saraksts, kurā pirmie trīs deputātu kandidāti ir Jānis Eglītis, Valentīna Lukaševiča un Ilgvars Muzikants. Iesniegts arī Latvijas sociāldemokrātiskās strādnieku partijas saraksts, kura līderi ir Vladimirs Ivanovs, Andrejs Zagorskis, Daina Pliča.

Līvānu novada vēlēšanu komisijā gaidāmajam pašvaldību vēlēšanām iesniegti seši saraksti ar deputātu kandidātiem. Uz vietām pašvaldībā tīko Tautas saskaņas partija (pirmie trīs kandidāti šajā sarakstā ir Jevgēnija Reinbaha, Lidija Znotiņa, Vasilij Antonovs), Tautas partija (Jānis Klaužs, Andris Vaivods, Maija Dzintra Kračūniņa), «Latvijas ceļš» (Visvaldis Gercāns, Dāvis Skrūzmanis, Juris Bronka), apvienība «Tēvzemei un Brīvībai/LNNK» (Juris Urtāns, Andris Pakers, Ilga Bernāne), politisko organizāciju apvienība «Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā» (Leonīds Jefremenko, Ašots Mamikonjans, Ina Lazdāne), partija «Jaunais laiks» (Česlavs Mazulis, Viktors Kūka, Veneranda Caune).

Vārkavas novada vēlēšanu komisija pirmo sarakstu ar deputātu kandidātiem sagaidīja tikai vakar, 27. janvārī no rīta. Tika iesniegts vēlēšanu apvienības «Savam novadam» saraksts, kurā pirmo trijnieku sastāda Astrīda Spuriņa, Daina Mīkitāne un Helēna Ērgle.

Riebiņu novadā deputātu kandidātu sarakstu rindu 25. janvārī atklāja Tautas partija. Pirmie trīs šajā sarakstā ir Jānis Kupris, Ināra Čingule un Jānis Bizāns. Iesniegts arī otrs – partijas «Jaunais laiks» saraksts, kur pirmais trijnieks ir Arvīds Sol-dāns, Juris Leicis un Jāzeps Ivanāns. Vakardien rīta pirmajās stundās pie vēlēšanu komisijas ieradās vēl viena saraksta sastādītāji, taču jau pēc pirmās saraksta pārlūkošanas komisija ieteica vispirms novērst kļūdas un nākt atkārtoti.

Domē vai padomē ievēlējamo deputātu skaitu nosaka atbilstoši iedzīvotāju skaitam attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā vēlēšanu izsludināšanas dienā. Ievēlamais deputātu skaits nosakāms šādi: līdz 2000 iedzīvotāju – septiņi deputāti; no 2001 līdz 5000 iedzīvotāju – deviņi deputāti; no 5001 līdz 20 000 iedzīvotāju – 11 deputāti; no 20 001 līdz 50 000 iedzīvotāju – 13 deputāti; vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju – 15 deputāti; Rīgas domē – 60 deputāti.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijā gatavojas vienota parauga ES pasēm

Saskaņā ar 2004. gada 8. jūnijā pieņemto Eiropas Savienības rezolūciju jaunajām dalībvalstīm ne vēlāk kā 2007. gada 1. janvārī jāuzsāk vienota parauga pasu izstrādāšana. 2004. gada 13. decembrī pieņemtā ES Padomes regula nosaka dalībvalstu izdotajās pasēs un ceļošanas dokumentos iekļaujamo drošības pazīmju un biometrijas (sejas attēla un pirkstu nospiedumu) elementu standartus. Šo standartu apstiprināšana gaidāma janvāra beigās, un tūlīt pēc to pieņemšanas Pilsonības un migrāciju lietu pārvalde valdībai iesniegs informatīvu ziņojumu par jauno pasu izdošanu. Pašlaik notiekot uzņēmumu aptauja par iespējamām pasu izmaksām, kas precīzi nav zināmas vēl neapstiprināto drošības elementu standartu dēļ. Tomēr summa, ar ko valdībai jāreķinās, jaunās pasēs ieviešot, tiek lēsta visai iespaidīga – ap astoņi miljoni latu. Ar šādu naudu varētu pietikt pusotra miliona pasu izdošanai līdz 2010. gadam. Paredzēts, ka vienotā ES pase būs sarkanā burgundieša krāsā. Uz tās būs uzraksti: «Eiropas Savienība», «Latvijas Republika», valsts ģerboņa attēls un «Pase». Pases datu lapā arī būs nosaukumi papildus latviešu un angļu valodai būs jāraksta arī franciski. Kādā no pasēs lapām atradīsies arī nosaukumu tulkojums visās ES valodās. Arī tā sauktajām vecajām dalībvalstīm savu pilsoņu pasēs šie nosaukumi būs jāraksta visu ES dalībvalstu valodās.

Ar kampanju vērsīsies pret ātruma pārsniedzējiem

Jaunā ceļu satiksmes drošības kampanja būs vēsta pret pieļaujamā braukšanas ātruma pārsniedzējiem, pirmdien vienoties vairāku ministriju izveidotā darba grupa. Plānotais kampanjas budžets ir aptuveni 80 000 latu, aģentūru LETA informēja Ceļu satiksmes drošības direkcijas sabiedrisko attiecību speciāliste Džoanna Egļīte. Pagājušā gada nogalē par aptuveni 50 000 latu no kopumā Satiksmes drošības padomes piešķirtajiem 126 000 latu tika organizēta sociālā kampanja «Gājējs. Bojāgājējs». Īpaša uzmanība tika pievērsta gājējiem, jo atbilstoši statistikai pērn vidēji ik pēc divām dienām Latvijā uz autoceļiem gāja bojā viens gājējs, savukārt ik pēc katrām piecām stundām viens gājējs cieta satiksmes negadījumā. Arī policija pievērsa īpašu uzmanību satiksmē vismazāk aizsargātajiem dalībniekiem — gājējiem, dalot viņiem atstarotājus. CSDD kampanju uzskata par veiksmīgu un norāda, ka, pateicoties atstarotāju popularizēšanai, gājēji tos sākuši izmantot daudz vairāk. Piemēram, Latvijas Pasts decembrī, kad uzsāka kampanju, pārdevis 22 857 atstarotājus, kas vairāk nekā desmit reizes pārsniedz novembrī pārdoto atstarotāju skaitu.

Baltijā nebūšot NATO militārās bāzes

NATO plānos neietilpstot militāro bāzu izvietošana Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, jo tās Baltijas reģionā neesot nepieciešamas. Šādu viedokli aģentūrai BNS puda Latvijas pārstāvniecības aliansē darbinieki — Aizsardzības ministrijas pārstāvis NATO Raivo Raudzepe un pirmā sekretāre Gita Leitlande. Jautājums par iespēju izvietot Baltijas valstīs bāzes NATO pat netiekot izskatīts, jo kopējā alianses ārējo robežu draudu analīze liecina — šis reģions nav uzskatāms par apdraudētu, aģentūrai BNS skaidroja Raudzepe. Tāpēc militāro bāzu ierīkošana Latvijā un tās kaimiņvalstīs pat nav iekļauta kopējo aizsardzības prioritāšu sarakstā. Raudzepe apliecināja, ka ar kādreizējo alianses oponentu, Latvijas austrumu kaimiņu — Krieviju — NATO pašlaik notiek sadarbība un kopīgu interešu meklējumi. Bāzu nevajadzība Latvijā patlaban nav saistīta ar Krieviju, vienkārši aliansē nav militāras nepieciešamības nostiprināt savas austrumu robežas aizsardzību, kolēģa sacīto papildināja Leitlande. Raudzepe apliecināja, ka par apdraudētāko aliansē patlaban uzskata Vidusjūras reģionu.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Svētvieta ceļ dvēseli debesīs, apsaimniekošana gremdē

● Aglonas bazilikas draudzei un Aglonas pašvaldībai valsts ieteiks veidot kopuzņēmumu

Sākums 1. lappusē.

2004. gada 30. augustā bazilikai tika iesniegts VUGD Preiļu brigādes brīdīnājums par bazilikas klostera ēkas ekspluatācijas apturēšanu, ja minētie ugunsdrošības normu un noteikumu pārkāpumi netiks novērsti līdz 2005. gada 15. jūlijam.

2004. gada 22. novembrī valsts aģentūras «Sabiedrības veselības aģentūra» Rēzeknes filiāle informēja draudzi par dzeramā ūdens paraugu neatbilstību Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumiem «Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība» pēc mikrobioloģiskajiem rādītājiem. Minētajā vēstulē bazilikas draudze tika aicināta nekavējoties veikt ūdensvada tīkla dezinfekciju un skalošanu atbilstoši higiēnas prasībām.

Draudzei pieder četras artēziskās akas, bet regulāra apkope tiek nodrošināta tikai divām savstarpēji savienotām akām, kuras nodrošina ūdens piegādi bazilikai, svētvietam un klosterim. Draudzei kā pārtikas aprītē iesaistītajai personai jānodrošina dzeramā ūdens atbilstība obligātajām nekaitīguma un kvalitātes prasībām, jāorganizē dzeramā ūdens monitoringa, jānodrošina aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšana un saskaņošana ar attiecīgajām instancēm, jānodrošina aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām ierakstīšana zemesgrāmatā.

Kanalizācijas sistēma 1840 metru kopgarumā ar 58 akām nodrošina notekūdeņu savākšanu no bazilikas un klostera kompleksa ēkām, kā arī no visām tualetēm un Aglonas pašvaldības dzīvojamā sektora. Notekūdeņi gala rezultātā nonāk Aglonas pašvaldībai piederošajā kanalizācijas sistēmā un notekūdeņu attīrīšanas iekārtā. Bazilikas kanalizācijas sistēmas tehniskais stāvoklis tiek atzīts par apmierinošu, izņemot notekūdeņu sūkņu stacijas novecojušo aprīkojumu. Savukārt ārējo ūdensvadu sistēmas tehniskais stāvoklis ir pilnīgā lietošanas kārtībā.

Arējās tualetes, kurās ir 23 vīriešu un 59 sieviešu kabīnes, neatbilst normatīvo aktu prasībām, un tām vajadzīga renovācija: elektroinstalācijas atjaunošana, logu rāmju nomaiņa, kosmētiskais remonts, apmetuma atjaunošana, santehniko ierīču daļējs remonts. Traucēta ūdenspadeve uz tualetēm.

Apkures sistēma pēc tehniskā raksturojuma ir darba kārtībā, izņemot divus ūdenscirkulācijas sūkņus, kuri tehniski nolietojušies un nav darbināmi. Rezultātā nav iespējama apakšējās baznīcas apkurināšana. Esošie padomju laika katli ir neekonomiski, darba drošībai neatbilstoši un pūš dūmus virsū bazilikai un klosterim. Pievestā malka bojā arhitektūras kompleksa izskatu.

Aglonas bazilika uzskata, ka vienīgais racionālais priekšlikums ir modernizētas katlumājas izbūve bijušā-

jās PMK garāzās apmēram 150 metru attālumā, no kuru varētu apkurināt gan baziliku un klosteri, gan daudzdzīvokļu mājas. Tādējādi tiktu arī novākti no jauna nelikumīgi sabūvētie un neglītē šķūniņi gar sakrālā laukuma žogu, kuros iedzīvotāji uzglabā malku. Tāmes precīzas izmaksas nav zināmas, bet aptuvenās ir vairāki desmiti tūkstoši latu.

Darba grupa atzinusi, ka nav darba kārtībā arī sakrālā laukuma laistīšanas sistēma, kas ir tehniski un morāli novecojusi. Ja tiks uzskatīts, ka laistīšanas sistēma ir infrastruktūras objekts un zālājam jānodrošina «Eiropas zaļums», draudzei būtu jāizstrādā projekts laistīšanas sistēmas modernizācijai. Bazilikai nepieciešami ikgadēji līdzekļi laukuma apsaimniekošanai. Pirmkārt, tehnikas iegāde platību (ik nedēļas 12 hektāri) regulārai apļaušanai, otrkārt, ceļu remontam, jo pēdējos gados tie ir nosēdušies un sašķiebušies. Nepieciešami soliņi sēdēšanai, laukuma apgaismojums un visa arhitektūras kompleksa izgaismošana, mākslinieciskā līmenī izpildītas norādījuma zīmes: sektoru numuri, norādes uz tualetēm, medīku atrašanās vietu, evakuācijas plāni un citas.

Tehniski novecojusi apskāpošanas sistēma. Skaņas pastiprināšanu Aglonas bazilikā nodrošina padomju laika izlaiduma tranzistoru pastiprinātājs un paštaisīti skaļruņi bazilikas iekšpusē. Bazilikas apskāpošanas sistēmas izvei-

došanai no valsts budžeta līdzekļiem piešķirti 19 500 latu 2004. gada beigās kā dotācija sabiedriskajai organizācijai «Atklātais sabiedrības fonds «Kristīgās palīdzības fonds»». Aglonas bazilikai Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētku norises 2005. gadā nodrošināšanai.

□□□

Vai bazilikai ir pa spēkam tikt galā ar tik apjomīgiem saimnieciskā rakstura jautājumiem, vai šim nolūkam pietiek cilvēkresursu? Acināsim redzēt, to risināšanā jāiesniedz arī valstij un pašvaldībai. Tieši tāpēc Mārtiņa Bičevska vadītā darba grupa, kas iesniegšanai valdībā gatavo priekšlikumus bazilikas attīstībai, uzskata, ka jāveido kopuzņēmums, kurā iesaistītos Aglonas pašvaldības, bazilikas un valsts iestāžu pārstāvi, un piedāvā abām pusēm – draudzei un pašvaldībai – to apsvērt.

Savukārt ikgadējo svētku organizēšanai un norisei varētu tikt izveidota atsevišķa darba grupa.

Informatīvajam ziņojumam, kas valdībā jāiesniedz līdz 2005. gada 1. februārim, tiks pievienoti priekšlikumi par svētvietas finansēšanas mehānismu maiņu nākotnē. Kā jau tika minēts agrāk, darba grupa, kurā ir jānovērtē Aglonas svētvietas atbilstība likuma prasībām, tika izveidota 2004. gada augustā ar Ministru prezidenta rīkojumu.

Sagatavoja L.Rancāne

Līvānos Černobiļas traģēdiju pieminēs ar izstādi

1. februārī Līvānu novada domes telpās tiks atklāta izstāde «Černobiļas traģēdijai 19», kuras autors ir Latvijas savienības «Černobiļa» Preiļu rajona nodaļas vadītājs Vladimirs Cenkurs. Izstādes tapšanu atbalstījusi Līvānu novada dome, Līvānu mākslas skola, SIA «Minox» un SIA «Līvānu televīzija».

Fotoizstāde sastāvēs no 81 fotogrāfijām, kas tapušas vairāku gadu laikā Latvijā un ārvalstīs. Izstādē būs skatāmas arī reprodukcijas no Černobiļas atomelektrostacijas (AES) katastrofas vietas.

Sprādziens Černobiļas AES ceturtajā elektroblokā notika 1986. gada 26. aprīlī plkst. 1.23. Cilvēki reāli saskārās ar kodolenerģijas graujošo spēku. Pēc ugunsgrēka dzēšanas pirmie no radiācijas gāja bojā 6 varoņģi ugunsdzēsēji, bet neredzama nāve gaidīja vēl daudzus citus.

Lai pārtrauktu radioaktīvo daļiņu izplatību atmosfērā, steigšus tika būvēts pārklājums jeb sarkofāgs, kas nosedza sagrauto bloku. Lai palī un lietus neaizskalotu radioaktīvos atkritumus Dņeprā, tika veikti milzīga apjoma zemes darbi.

Arī 6000 Latvijas iedzīvo-

tāju bija spiesti ziedot savu veselību avārijas seku likvidācijas darbos. Smagš ir no radiācijas cietušo veselības stāvoklis. Ap 3000 cilvēku ir invalīdi, 500 cilvēki miruši. Bērni, kas piedzimuši pēc avārijas, bieži slimo.

Līvānu novadā dzīvo 109 Černobiļas AES seku likvidācijas dalībnieki, no kuriem 40 ir invalīdi. Preiļos un apkārtnes pagastos no 58 dalībniekiem 41 ir invalīdi.

Arī Vladimirs Cenkurs ir viens no viņiem. Viņš ir arī Latvijas savienības «Černobiļa» Preiļu rajona nodaļas vadītājs. Fotogrāfijās attēlots viņa skatījums uz pasauli, tās tapušas gan ārstējoties slim-

nīcā Rīgā un rehabilitācijas centros Jūrmalā, gan arī citviet — Latvijā un ārzemēs. Fotogrāfs centies tvert dzīves skaistākos mirkļus, tādējādi mudinot arī citus likteņa biedrus meklēt dzīvē iemeslus priekam un optimismam.

Aicinām visus Černobiļas AES seku likvidācijas dalībniekus uz izstādes atklāšanu 1. februārī plkst. 12.00 Līvānu novada domes 1. stāvā. Izstādes atklāšanā piedalīsies arī Latvijas savienības «Černobiļa» prezidents Arnolds Verzemnieks.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Sanitārā inspekcija pērn konstatējusi mazāk pārkāpumu

Valsts sanitārā inspekcija 2004. gadā veikusi 365 pārbaudes dažādos Preiļu rajona objektos. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, konstatēto pārkāpumu skaits ir samazinājies. Ja 2000. gadā no visiem pārbaudītajiem objektiem 83% tika konstatēti pārkāpumi, tad 2004. gadā tādi bija tikai 28% pārbaudīto objektu.

Sastādīti administratīvie protokoli

Pērn kopumā sastādīti 30 administratīvie protokoli. Lielākais pārkāpumu skaits bija dzeramā ūdens apgādes objektos, izglītības iestādēs. Galvenokārt pārkāpumi bijuši par sanitāri higiēnisko normu neievērošanu, konstatēta nesavlaicīga obligāto medicīnas pārbaūžu veikšana.

Pārbaudot ārstniecības iestādes, pārkāpumi konstatēti vakcinācijas kabinetos, kur telpu apdare neatbilda prasībām. Pēc brīdinājumu saņemšanas šīs nepilnības tika novērstas.

Dzeramā ūdens kvalitāte uzlabojusies diviņās pašvaldībās

Valsts sanitārā inspekcija pārbaudes dzeramā

ūdens apgādes objektos. No 41 apsektās dzeramā ūdens sistēmas 33 gadījumos ūdens pēc ķīmiskajiem rādītājiem neatbilda normai. Ūdenī bija paaugstināts dzelzs saturs un līdz ar to arī duļķainība.

Patīkami, ka pērn ūdens kvalitāte uzlabojusies deviņās pašvaldībās, kur vecie ūdens torņi nomainīti ar spiedkatliem. Ūdens no artēziskā urbuma atbilst normām, bet, kamēr nonāk līdz patērētājam, tā kvalitāte pasliktinās, jo caurules ir vecas un nolietojušas. Secinājums ir viens – mājās jāmaina caurules, citādi šo problēmu nebūs iespējams atrisināt.

Realizējot projektus Preiļos un Līvānos, cerams, ūdens kvalitāte daļēji uzlabosies. Taču līdz pilnīgai projektu realizācijai jāveic ūdenstorni tīrīšana un dezinfekcija vismaz divas reizes gadā.

Problēmas sociālās aprūpes iestādēs un skolās

Rajonā esošajās sociālās aprūpes iestādēs pārkāpumi pērn atklāti Salenieku pensionātā. Tē nekavējoties vajadzīgs remonts kanalizācijas un dzeramā ūdens sistēmām.

20 rajona skolās (no 31) tika konstatēti lielāki, kā arī nenozīmīgāki pārkāpumi. Daudzi izglītības darbinieki aizmirst savlaicīgi veikt obli-

gāt veselības pārbaudes, lai gan pašvaldības ir pretimnākošanas un tās saviem skolotājiem apmaksā.

Skolās galvenie pārkāpumi bija dezinfekcijas līdzekļu nepareiza pielietošana, tualetēs nebija papīra, pie izlietnēm nebija ziepju roku mazgāšanai. Problēmas sagādā arī vilkmes skapju darbība ķīmijas kabinetos.

Lielī līdzekļi jāiegulda elektroinstalācijas nomainīšanai Līvānu 1. vidusskolā, Jersikas pamatskolā, Aizkalnes pamatskolā, Rušonas pamatskolā, Rožupes pamatskolā, Sutru un Vārkavas pamatskolā.

Daudzviet skolās jānomaina logi – Līvānu vidusskolās, Laimiņas un Pastariņa skolā, Vārkavas pamatskolā, Preiļu arodividusskolā. Pārpildīto klašu problēma aktuāla Preiļu 1. pamatskolā. Taču izglītības iestāžu vadītāji ir viena no aktīvākajām sabiedrības daļām, viņi raksta projektus un meklē līdzekļus, lai uzlabotu darba apstākļus gan skolēniem, gan pedagogiem.

Kopumā rajona izglītības iestādēs ir 10 internāti. Jāatzīst, ka probemātiska situācija ir Aglonas internātvidusskolai, jo internāts atrodas Jaunaglonas arodividusskolai piederošajā dienesta viesnīcā. Šeit vajadzīgs kapitālais remonts kanalizācijas sistēmai un elektroinstalācijai.

vadoties no tām, izstrādāta stratēģija turpmākajam laikam periodam.

Konferencē paredzēta arī to sportistu, kuri aizvadītajā gadā sasnieguši labākos rezultātus, apbalvošana.

Pārkāpumi frizētavās un ķīmisko produktu tirdzniecības vietās

Kontrolējot frizētavas, pārkāpumi pērn tika konstatēti četrās. Vienas frizētavas darbība tika pārtraukta. Galvenie trūkumi – dezinfekcijas līdzekļu trūkums, telpu neatbilstība noteikumiem.

Tika pārbaudīta arī ķīmisko produktu tirdzniecība. Uzmanība jāpievērš to marķējumam sevišķi bīstamām precēm – tam noteikti jābūt valsts valodā. It sevišķi tas attiecas uz bīstamajām ķīmiskajām vielām un precēm autoveikalos. Pārkāpumi tika konstatēti trijos gadījumos.

Sakarā ar Eiropas Savienības regulu ieviešanu netika kontrolēta kosmētikas līdzekļu mazumtirdzniecība. Arī šajā jomā pircējiem jābūt uzmanīgiem, jāseko, vai precēm nav beidzies derīguma termiņš.

Sanitārās inspekcijas kompetencē ir arī trokšņu problēmas dzīvojamā ēku tuvumā.

Gribētos, kai iedzīvotāji būtu atsaucīgāki un informētu sanitārās inspekcijas darbiniekus par dažādiem pārkāpumiem un grieztos pie mums ar ierosinājumiem.

H.Čodare,
Valsts sanitārās
inspekcijas Preiļu kontroles
un uzraudzības daļas
vecākā inspektore

Pirmo reizi analizēs sporta dzīvi rajonā kopumā

9. februārī uz sporta darba konferenci Preiļos tiek aicināti rajona pašvaldību pārstāvji, skolēnu un pieaugušo sporta darba organizatori, visu sporta veidu treneri, sporta skolotāji. Tā būs pirmā rei-

ze rajona jaunāko laiku vēsturē, kad tik visaptveroši tiks spriests par skolēnu un pieaugušo sporta dzīvi pagastos un pilsētās. Tiks pārrunātas arī valsts galvenās pamatnostādnes šajā jautājumā, un,

vadoties no tām, izstrādāta stratēģija turpmākajam laikam periodam.

Konferencē paredzēta arī to sportistu, kuri aizvadītajā gadā sasnieguši labākos rezultātus, apbalvošana.

Sporta konferences organizēšanai izveidota darba grupa, kuru vada rajona padomes priekšsēdētāja vietniece Maija Spūle.

L.Rancāne

LĪVĀNU NOVADĀ

Domī apmeklē poļu delegācija

Vakar, 27. janvārī, Līvānu novada pašvaldību apmeklēja Polijas Republikas pašvaldību darbinieku delegācija, kura darba vizītē viesojas Preiļu rajonā.

Viesi pārstāv Podļasku vojevodistes Beļskas apriņķa pašvaldības, un Līvānos apskatīja SIA «Lettglas» ražošanas ce-

hu un stikla muzeju, kā arī Latgales mākslas un amatniecības centru, kur iepazīs ar latgaļu tradicionālo amatniecību un tās vēsturi. Poļu delegācijai bija tikšanās ar Līvānu novada domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu, savukārt pēcpusdienā viesi apmeklēja Preiļu un Riebiņu novadu, kā arī Aglonas baziliku.

tas. Ja gaisa temperatūra būs minusos, plānots, ka slidotavas laukums varētu būt gatavs slidošanai jau šo svētdien, tas būs izgaismots un tiks padomāts arī par mūzikas atskaņošanu. Slidotavas izveidē noderētu arī palīdzīgas rokas, tādēļ brīvprātīgie palīgi var pieteikties, zvanot M.Vilcānei pa tālruni 9537229.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes sabiedrisko
attiecību speciāliste

ZVANI!

Katru darbdienu
uzklausīsim jūs
pa tālr. 1-53-07056.

Jebkurš var piezvanīt uz laikraksta redakciju un izsacīt savu sāpi, vienkārši parunāt vai arī izteikt priekšlikumus, jautāt. Varat norādīt uz dažādām neēdībām, kļūdām, jums nepieņemamām norisēm. Protams, neaizmirstiet pateikt arī ko labu.

let kā pa lielo raganas ķēķi

Ir jau pierasts, ka, atverot laikrakstu lappuses, ieslēdzot televizoru un klausoties radio, katru dienu nākas brīnīties, kas atkal valstī noticis, kādi darbi un nedarbi sastrādāti. Arvien biežāk jāpārliecinās, ka iet kā pa raganas ķēķi – švirkst, sprakst, kūp un mutuļo, ka zili dūmi vien griežas. Ne velti pagājušā gada pavasarī ekspremjera Induļa Emsa sauciens, ka «Latvija deg zilās ugunīs» atzīts par pērnā gada spārnotāko izteicienu. Tā laikam arī ir, jo ne diena nepaieit bez lielākiem vai mazākiem skandāliņiem un tiem apkārt saceltās jezgas. Bet, ja tādu kādu brīdi nav gadījies, mudīgi vien mākam jaunus izdomāt, jo iemeslu jau vienmēr var atrast.

Šonedēļ viena no galvenajām apspriežamajām tēmām sabiedrībā, bez šaubām, bija martā gaidāmās pašvaldību vēlēšanas un pirms nedēļas uzsāktā deputātu kandidātu registrēšana vietējās vēlēšanu komisijās. Latvijas lielajās pilsētās, protams, situācija nopietna. Tā teikt, putras katls liels, ir ko vārt un ir par ko cīnīties. Bet arī pie mums rajonā ir pašvaldības, kur vēlēšanu likums šoreiz novilcis stripiņu, — ja iedzīvotāju vairāk nekā pieci tūkstoši, gatavojiet partiju sarakstus. Patiesībā tā nopietni par partijām, kas lauku vidē atradušas savu nišu, var saukt tikai dažas. Jūs teiksiet, kā tad tā, jūtams, ka vēlēšanām iesniegto sarakstu skaits ir pulka lielāks. Tiesa gan. Tikai man, parastam vēlētajam, šķiet, ka tādas vai šitādas partijas nosaukums saraksta priekšā ir tikai tāpēc, ka citādi nevar. Daudziem deputātu kandidātiem jau par ierastu lietu kļuvusi pārliecības mainīšana. Tē pie vienas partijas «pielīmējušies», te atkal pie citas, te gluži balti, te zaļi vai rozā. Tas nozīmē, ka mūs, paņemot rokās vēlēšanu biļetenus, gaida vēl ne viens vien pārsteigums. Kā teica kāds no potenciālajiem vēletājiem, ja tas, ko viņi agitējot sasola, piepildīts, es savā «čuhņā» dzīvotu kā arābu šeihs.

Vēl šonedēļ Ministru kabinets apstiprināja Finanšu ministrijas iesniegto sarakstu par pusotra miliona latu sadali dažādiem valdošās koalīcijas piedāvātajiem mērķiem un projektiem. Nekad neesmu bijusi klāt un nezinu, kā naudas dalīšana notiek, taču, spriežot pēc galarezultāta, atliek secināt, ka pašvaldību vēlēšanu tu vums naudas dalīšanu noteikti ir ietekmējis. Acīmredzot, lai visu konfesiju ticīgi mudīgi steigtos atbalstīt savus politiskus, 26 baznīcu remontam atvēlēti 200 000 latu. Izglītībai, kultūrai un medicīnai, kā parasti, piešķirts mazāk, bet Bērnu un ģimenes lietu ministrijas pārraudzībā esošo jautājumu risināšanai vien četri tūkstoši latu. Jā, bērniem jau vēl nav vēlēšanu tiesību, lai paaugas un paciešas.

Pēdējās nedēļas laikā neesam iztikuši arī bez sīkas splaudīšanās — gan viens otram tieši seja, gan tā paslepen aiz muguras. Bet tas vairāk noticis augstākajos varas ešelonos, mūsu lielā ķēķa galvenajā putras katlā. Jo tālāk uz nomalēm, jo burbulīši mazāki un garainīši gaisīgāki. Galu galā kādam taču arī jāstrādā.

«Mums tagad stāv priekšā ļoti sarežģīts, grūts un garš cīņas laikmets: saimnieciskās dzīves nodibināšana, nostiprināšana un izbūve. Arī te uzvaru gūsim ātrāk, ja mums netrūks vienprātības un mīlestības, kura vienoja visus Latvijas atbrīvošanas un atzīšanas darbā.» Tas ir fragments no Latvijas ārlietu ministra Zigfrīda Annas Meierovica runas Satversmes sapulcei 1921. gadā sakarā ar Latvijas atzīšanu *de iure*. Kopš tā brīža 26. janvārī pagājuši 84 gadi. Šķiet, ka šī diena tautas lielākajai daļai pagājuši garām nemanīta.

L.Kirillova

LAUKSAIMNIEKIEM

Apkopoti vētras postījumi

Janvāra vētras izraisīto sekū dēļ valstī gājuši bojā 54 221 produktīvs lauksaimniecības dzīvnieks, radot lauksaimniekiem aptuveni 211 000 latu zaudējumus, liecina Lauku atbalsta dienesta informācija. Kopējie lauku uzņēmumu zaudējumi ir sasnieguši gandrīz sešus miljonus latu. Noskaidrots, ka vētra izpostīti arī 4337 hektāri meža vairāk nekā viena miliona latu vērtībā.

Lauksaimniecības konsultantei darba būs pilnas rokas

Šogad Riebiņu novada Silajāņu pagastā zemniekiem un piemājas saimniecību īpašniekiem, lai uzzinātu jaunumus, saņemtu padomus un palīdzību dažādos aktuālos jautājumos, vairs nebūs jābrauc uz Preiļu lauku konsultāciju biroju. Lauksaimniecības konsultanta pienākumus veiks silajāniete, kādreizējā kopsaimniecības zootehniķe Regīna Šnitko.

Pieredze uzkrāta jau deviņdesmitajos gados

Regīna nav jauniesācēja šajā jomā. Pēc kādreizējā Lūznavas sovhoztehnikuma absolūvēšanas, kur viņa 1979. gadā ieguva zootehniķes specialitāti, strādāja toreizējā kolhozā, vēlāk paju sabiedrībā. Regīnas uzdevums bija gādāt par kopsaimniecības cūkām, slaucamajām govīm. Tādā veidā tika iegūta profesionālā pieredze, ko vēlāk izmantoja lauksaimniecības konsultantes amatā, veicot šos pienākumus no 1995. līdz 1999. gadam.

Jau desmit gadus Regīna ir lopkopības pārraudze, ieguvusi arī atbilstošu sertifikātu.

Palīdz tikt skaidrībā ar dokumentiem

Lielākās problēmas Silajāņu puses zemniekiem, no kuriem lielākā daļa ir krievu tautības cilvēki, sagādā dažādu dokumentu kārtošana valsts valodā. Bieži vien zināšanu līmenis nav pietiekams, lai izprastu prasības un laikus tās izpildītu. Tā kā lauksaimniecības konsultanta amats pēdējos gados

● Riebiņu novada Silajāņu pagasta lauksaimniecības konsultante Regīna Šnitko ir pārliecināta, ka viņai izdosies palīdzēt zemniekiem. Foto: M.Rukosujevs

pašvaldībā netika apmaksāts, Regīna par zemniekiem sniegtajiem paskaidrojumiem un konsultācijām nekādu samaksu nesāņēma. — Bet es taču nevaru teikt cilvēkam, kurš pēc padoma atnācis pie manis uz mājām, lai iet projām. Protams, skaidroju un palīdzēju, — saka Regīna.

Neizmanto valsts piedāvāto palīdzību

Iespējams, ka tieši jaunākās informācijas un zināšanu trūkums

ir galvenais iemesls, kāpēc liela daļa Silajāņu zemnieku līdz šim nesāņēma valsts sniegto palīdzību dažādu subsīdiju veidā, prāto konsultante. Pašvaldības teritorijā reģistrēts ap 200 saimniecību, taču subsīdijas par lopiem saņem tikai 21 saimniecības īpašnieki. Viņa ir bijusi mājās, kur lopiem vēl līdz šim brīdim nav krotāliju. Saimnieki ir gados veci cilvēki un uzskata, ka tā ir tikai lieka naudas tērēšana, jo kūti ir tikai viena gotiņa un puscūcis, kas dod iztiku vien pašiem kopējiem.

Protams, lielāko saimniecību turētāji, kas lauksaimniecisko produkciju ražo realizācijai, ir lietas kursā par visām prasībām un uzskata, ka tās ir pamatotas. Tiesa, sākumā bijuši gadījumi, kad lopkopības pārraudzi zemnieki pat nav laiduši kūtij tuvumā. Bet kārtība ir kārtība, un valstī noteiktās prasības pamazām ieviestas arī Silajāņos.

Regīna stāsta, ka ne vienreiz vien viņa pati ir pasūtījusi lopu reģistrēšanai nepieciešamās krotālijas, jo saimnieki gluži vienkārši nezina, kā to darīt. Citreiz zemnieki krotālijas gan pasūta, bet aizmirst pievienot iesniegumu.

Zemniekiem trūkst elementāru zināšanu

Regīna ir pārliecinājusies, ka zemniekiem trūkst elementāru zināšanu par zemkopības un lopkopības jautājumiem. Viena lieta ir būt saimniecības īpašniekam, bet otra — prast saimniekot atbilstoši mūsdienu apstākļiem un modernajām prasībām. Tā pagājušā gada nogalē bijuši gadījumi, kad pietrūka piena kvotu. Bija noteikts datums, līdz kuram tās varēja pārveidot, ja vēlējās arī turpmāk pienu nodot kādam piena pārstrādes uzņēmumam. Taču šī prasība ar konkrēto termiņu palika neizpildīta. Kad attapās, viss jau bija nokavēts, stāsta Regīna.

— Ne reizi vien esmu viņiem teikusi, ja nesaprotiet, kas saņemtajā vēstulē vai dokumentā rakstīts, nāciet un prasiet padomu, — saka R.Šnitko, — citādi paliksiet zaudētājos.

Jautājumi, ar kuriem pie lauksaimniecības konsultantes griežas

vietējie zemnieki, ir visdažādākie. Regīnai prasa par to, ko darīt, ja govij ir atnešanās problēmas, ja sivēns saslimis, ja labībā vai dārzenos iemetušies kādi kaitēkļi. Taču ir lietas, kur konsultants nevar palīdzēt. Piemēram, ja kāds gaļas uzpircējs «noziedējis» un palicis parādā vai bankrotējis piena pārstrādes uzņēmums. Tādās reizēs nepieciešami tiesu darbi, es varu tikai dot padomu, ka nevajag būt lētticīgiem, bet visus darījumus kārtot oficiāli.

Mācās arī konsultante

— Ceru, ka man izdosies palīdzēt vietējiem zemniekiem ar padomu. Protams, es neesmu speciāliste visos ar lauksaimniecisko ražošanu saistītajos jautājumos tāpēc daudz ko mācīšos arī pati, — saka Regīna Šnitko. Viņa uzskata, ka labas zināšanas iespējams iegūt Latvijas lauksaimniecības konsultāciju centrā «Ozolniekos», kā arī semināros, kas notiek Preiļu lauku konsultāciju birojā. Taču pats galvenais ir sekot līdzi jaunumiem Zemkopības ministrijā un valdības nostādņiem.

Pašlaik, kad Latvija ir Eiropas Savienības dalībvalsts, mēs nedrīkstam dzīvot pa vecam, spriež Regīna. Viņa ir pārliecināta, ka tagad zemniekiem viens no galvenajiem uzdevumiem ir gatavot projektus un iesniegt ES strukturālo fondu atbalstam. Pašlaik pagasta zemnieki jau ir sagatavojuši piecus šādus projektus un cer, ka viņu ieceres tiks atbalstītas finansiāli. Saimniecībās ļoti vajadzīga piensūcētāji, slaukšanas iekārtas, jauni traktori, jābūvē kūti.

L.Kirillova

SPECIĀLISTA PADOMS

Lai gotiņām būtu vesels kuņģis

Slaucamajām govīm vislielākais kuņģa nodalījums ir spureklis, 100-300 l. Tajā barība uzturas 70-90 stundas. Būtibā tā ir milzīga rūgšanas kamera ar kustīgām sienām. Barība spureklī atrodas tik ilgi, kamēr, pateicoties regulārai atgremošanai un sajaukšanai ar siekalām, barība sasniedz šķidru konsistenci.

Spureklī un aceknī ir milzīgs daudzums baktēriju un infuzoriju. Vienā gramā spurekļa satura — no 1-10 miljardiem.

To daudzums un veids ir atkarīgs no izēdināmās barības. Tādēļ nedrīkst strauji pāriet no viena barības veida uz otru.

No baktērijām visvairāk sastopamas trīs grupas:

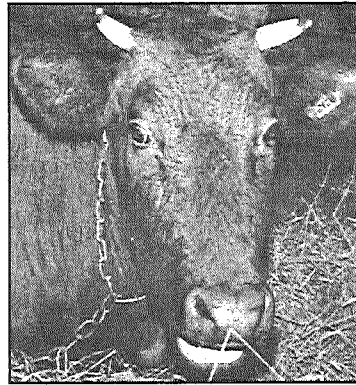
- 1) baktērijas, kas šķēļ celulozi — celulozītiskās baktērijas,
- 2) cieti šķeļošās baktērijas — amilolītiskās baktērijas,
- 3) baktērijas, kas pārvērš slāpekļa savienojumus.

Celulozītiskās baktērijas ir ļoti svarīga baktēriju grupa, kas dod spēju atgremotājdzīvniekiem rupjās barības (arī slikt-

tākas kvalitātes). Celulozītiskās baktērijas ir ļoti jutīgas pret spurekļa pH. Ja tas ir zemāks par 6,2, tad šo baktēriju augšana un vairošanās ir aizkavēta.

Barības bakteriālās sagremošanas procesi atgremotājiem ir pārsvarā par citiem gremošanas veidiem. Tādēļ no tiem atkarīga dzīvnieka produktivitāte, barības izmantošana un veselība. Ja strauji nomaina rupjo barību ar cieti saturošo barību (graudiem) vai strauji palielina cieti saturošās barības devu, mikrobu adaptācijas laiks var būt nepietiekams, sāk uzkrāties pienskābe. Tā kā nav mikrobu, kas to noārdītu, spurekļa pH kļūst tik zems, ka izdzīvot spēj tikai pienskābās baktērijas un sākas spurekļa acidoze.

Bakteriālajos rūgšanas procesos govīs spureklī veidojas taukskābes. To daudzums un veids ir atkarīgs no izēdināmās barības. Gaistošās taukskābes govīs organisms izmanto kā enerģijas avotu. Tās izmanto arī kā izejvielu piena tauku un organisma tauku veidošanai.

Izēdinot rupjo barību, pārsvarā veidojas etiķskābe. Optimāli barojot, etiķskābes daudzumam jābūt 65%. Izbarojot cieti saturošu barību, veidojas daudz propionskābes — optimāli 20%, toties, izbarojot olbaltumvielu saturošu barību, rodas sviestskābe — optimāli 15%.

Normā priekškuņģa satura reakcija saglabājas pastāvīga no 6.5-7.4 tādēļ, ka:

- 1) gaistošās taukskābes intensīvi uzsūcas cauri priekškuņģa sienai un nokļūst asinīs,
- 2) priekškuņģa saturs nepār-

traukti tiek neutralizēts ar siekalām.

Govij diennaktī izdalās ap 60-100 l siekalu, ar kurām priekškuņģī nokļūst 300-350 g NaHCO₂ (nātrija hidroģēnkarbonāts jeb dzeramā soda), kas neutralizē skābumu.

Priekškuņģī notiek olbaltumvielu noārdīšanās process. Mikroorganismu proteolītisko fermentu (proteāžu) ietekmē augu valsts olbaltumvielas tiek sašķeltas līdz peptīdiem un tālāk līdz aminoskābēm. Aminoskābēm dezaminējoties (turpat priekškuņģī), veidojas amonjaks.

Kur tas paliek?

1) daļēji to izmanto priekškuņģa baktērijas sava olbaltuma sintēzei,

2) tas iesaistās slāpekļa cirkulācijā.

Amonjaks uzsūcas cauri priekškuņģa sienai, nonāk asinīs un tālāk aknās, tur no amonjaka sintezējas nekaitīgā urīnviela. Daļa urīnvielas no aknām uzsūcas asinīs un aiziet uz nierēm, bet daļa nokļūst siekalu dziedzeros un tā-

lāk ar siekalām atpakaļ priekškuņģī.

Tā kā priekškuņģa baktērijas spēj sašķelt vienkāršus slāpekļa savienojumus (amonjaku, urīnvielu) un izmantot amonjaku savu olbaltumvielu sintēzē, tad atgremotājiem daļu barības olbaltumvielu var aizstāt ar neolbaltumvielu slāpekļa savienojumiem (sintētiskā urīnviela — karbamīds, amonija sāļi). Tie stimulē mikroorganismu augšanu un attīstību, mikrobiālās biomasas pieaugumu priekškuņģī un augstu barības uzsūkšanas spēju govij.

Priekškuņģa mikroflora sintezē daudzus vitamīnus: visus B grupas, C grupas un K vitamīnus. Tādēļ avitaminozes pieaugušie atgremotājiem sastop ļoti reti (tikai tad, ja ir gremošanas traucējumi priekškuņģī un uzsūkšanās traucējumi).

Jaundzīvniekiem, kamēr priekškuņģis darbojas vāji, iespējamas avitaminozes.

S.Dreijere,
Preiļu lauku konsultāciju
biroja vadītāja

IZGLĪTĪBA, KULTŪRA

140 gadi kopš tautskolas dibināšanas Preiļos

Preiļu novada dzīvē viens no lielākajiem notikumiem kultūras un izglītības jomā šogad būs 140. gada dienas atzīmēšana kopš pirmās tautskolas dibināšanas Preiļos. Jubilejas svinību organizēšanai novada dome izveidojusi darba grupu, kuru vada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis. Visās Preiļu vispārējās izglītības iestādēs: 1. pamatskolā, 2. vidusskolā un Valsts ģimnāzijā patlaban tiek gatavoti materiāli par skolu vēsturi, kas pēc tam tiks apkopti atsevišķā izdevumā kopā ar visu absolventu un pedagoģisko darbinieku sarakstiem pa gadiem. Tiek gatavota arī videofilma par skolu dzīvi. Jubilejas svinības notiks skolās, bet uz svētku kulmināciju ciemiņus paredzēts aicināt kultūras namā jūnija pirmajā sestdienā. Plašās svinības Preiļos notika arī pirms desmit gadiem, kad tika atzīmēta pirmās tautskolas dibināšanas 130. gadskārta.

Bilingvālas mācības arī latviešu skolās

Izglītības jomā jaunas vēsmas jūtamas attiecībā uz svešvalodu apguvi. Tāpat kā krievu skolās bilingvālā veidā tiek apgūta valsts valoda, tāpat arī latviešu skolās iespējams pievērsties angļu, vācu un citu Eiropas valstu valodām jebkurā mācību priekšmetā. Līdz šim svešvalodu apguve skolās galvenokārt notiek valodu mācību stundās.

Rīgā notika Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) vispārējās izglītības departamenta organizēta konference «Izglītības politika un valoda» ar mērķi apspriest bilingvālo izglītību teorijas un prakses aspektā. Uz konferenci bija aicināti izglītības pārvalžu vadītāji un nācību iestāžu direktori. Pēc atgriešanās no konferences rajona izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis «Novadniekam» pastāstīja, ka pārrunāti jautājumi

skāra gan bilingvālismu mazākumtautību mācību iestādēs, gan arī to, ka latviešu skolās svešvalodu mācīšana bērniem būtu jāuzsāk agrīnā vecumā. Konferencē akcentēts, ka valodas apgūšanai jāizmanto ne tikai speciālās, bet arī citu priekšmetu stundas, kad skolotājs līdztekus latviešu valodai izmantotu bilingvālas metodes. Apgūstot valodu ar dažādu mācību priekšmetu palīdzību, bērns labāk attīstās. Izpētīts, ka labākais valodu apgūšanas vecums bērnam ir līdz 12 gadiem. Zinātnieki, kas strādā šajā jomā, atzinuši, ka ģimenēs, kuru vecāki pieder dažādām tautībām, ar bērniem jāsarunājas abās valodās, jo bērni līdz skolas vecumam ļoti sekmīgi var apgūt tās abas. Ar nosacījumu, ka šajās valodās runā bērnam ļoti tuvi cilvēki. Pieaicināta mājskolotāja darbs tādus panākumus negūs. Konferencē apspriesti jautājumi par personību un valodu, sabiedrību un valodu, bilingvālismu.

Sniegta plaša analīze par valodu daudzveidību, multilingvālismu, valodu izzušanas cēloņiem, valodām Eiropas Savienībā, bilingvālisma mērījumiem, tiptiem un citiem jautājumiem šajā sakarībā.

Konferencē uzstājās izglītības un zinātnes ministre, profesore Ina Druvieta.

Uzsvars konferencē tika likts arī uz latviešu valodas būtību kopīgajā valodu saimē. Pasaulē ir vairāk nekā 200 valodu, kurās sazinās vairāk nekā viens miljons cilvēku, un latviešu valoda šajā sarakstā ieņem 150. vietu. Visvairāk cilvēku runā ķīniešu valodā. Angļu valoda pēc sava lietotāju skaita ieņem trešo vietu. Savukārt Eiropā angļu valodā runā 59,6 miljoni, vācu – 83 miljoni iedzīvotāju. Ja pieskaita tās valstis, kurās angļu valoda noteikta kā otrā valsts valoda, tad tā lietotāju ziņā apsteidz vācu valodu.

Tomēr, kā atzina Andrejs Zagorskis, pagaidām skolām oficiāli

līmenī vēl nav doti tām saistoši norādījumi par bilingvālās apmācības ieviešanu. Pašlaik jautājumam tiek pievērsta sabiedrības uzmanība, diskusija par to turpināsies. Patlaban bilingvālās apmācības ieviešanai ir sagatavots zinātniskais pamatojums.

Taču uz jautājumu, vai rajona mācību iestādēs ir iespējams palielināt valodu apguves iespējas, jo patlaban vairumā no skolām tiek piedāvāta tikai angļu, vācu un krievu valodu apguve, Andrejs Zagorskis atbildēja, ka šādu iespēju gandrīz nav, jo trūkst attiecīgi sagatavotu pedagogu.

Ikvienš nākamais, pie varas tikušais, izglītības un zinātnes ministrs cenšas izcelties ar kaut ko īpašu. Ja atceramies, tad izglītības ministra Kārļa Greiškalna laikā tika panākts, ka pie visām mācību iestādēm jāpļūvo valsts karogam. Viņa pēctecis Kārlis Šadurskis puda neslēptas simpātijas eksaktajiem mācību priekšmetiem, un šī

ministra laikā skolas metās pārvērtēt savu attieksmi pret fizikas mācīšanu. Pašreizējā izglītības ministre pievērsās plašākai bērnu izglītošanai valodu jomā. Nav sliktā ideja, taču ar pašreizējiem pedagogu resursiem situācija bilingvālajā apmācībā izveidosies līdzīga tai, kāda tā pirms kāda laika bija mazākumtautību skolās. Cik pedagogu šodien skolās ir gatavi darbmācības, vēstures, bioloģijas, matemātikas un citu priekšmetu stundas daļēji vadīt angļu, vācu vai franču valodā?

Turpretī cita lieta, kas būtu pašam pašvaldībām, ir plašāka valodu spektra piedāvāšana savu mācību iestāžu audzēkņiem. Nav neviena pretargumenta, kāpēc rajona lielākajos novados nevarētu tikt algoti speciālisti, kas skolu bērniem mācītu kādu no Baltijas, Skandināvijas vai Centrāleiropas valstu valodu grupām, tādējādi paaugstinot savu jauniešu konkurēnces spējas darba tirgū.

Spēlē šahu un vecākus ielūdz uz izrādi

Preiļu Valsts ģimnāzijas foajē ik dienas pēc mācību stundām norisinās aizrautīgas šaha spēles, jo notiek gadskārtējais šaha turnīrs. To sava projekta darba ietvaros noorganizējuši divi 1. a kursa audzēkņi Mihails Skvorcovs un Rolands Putāns.

Šaha turnīra rīkošanu kā sava projekta darba tēmu 2002. gadā izvēlējās ģimnāzijas audzēkņi, 2003. gada absolvents Jānis Zarāns. Kopš tā laika šī tradīcija tiek turpināta, bet Jānis Zarāns ik gadus piedalās spēlēs, kā arī konsultē rīkotājus. Pērnā gada Jānis turnīrā atzīts par labāko šahistu, bet savu iegūto balvu – 15 latus – atvēlēja skolai spēlei nepieciešamā inventāra iegādei.

Šaha turnīrs turpinās pāris nedēļu garumā. Vispirms spēles notiek vairākos riņķos, lai noskaidrotu pusfinalistus, kas cīnās par vietu finālā un par uzvarām.

Šonedēļ Preiļu Valsts ģimnāzijā notiek arī vecāku nedēļa. Vecāki var piedalīties mācību stundās, tikties ar skolotājiem un pārrunāt viņiem svarīgas lietas, tuvāk iepazīt ģimnāzijas dzīvi. Nedēļas noslēgumā paredzēta izlaiduma kursu vecāku sapulce. Bez tam 28. janvārī visi aicināti uz skolas teātra grupas iestudējuma «Ziemeļmeita» izrādi.

● Preiļu Valsts ģimnāzijas šaha turnīrā pietiek gan spēlētāju, gan līdzjutēju.

Kā pastāstīja uzveduma režisore, direktora vietiece audzināšanas darbā Inga Surgunte, ģimnāzijas teātra grupa nodibināta tikai šajā mācību gadā. Pirmais veikums nelielu ainu veidā tika

parādīts absolventu salidojumā, bet pēc tam grupa ķērās pie nopietnāka darba. «Ziemeļmeita», kurā darbojas 15 aktieri, ģimnāzijas rokgrupa un vokālais ansamblis, ir muzikāls uzvedums, kurā izmantota kādreiz populārās grupas «Fledermausis» mākslinieciskā vadītāja Ulda Bērziņa sarakstītā mūzika. «Ziemeļmeita» ģimnāzistu interpretācijā ir stāsts par ilgām, par sapņiem, par attiecībām un par to, ko jauns cilvēks meklē dzīvē. Uzvedums jau piedzīvojis vienu izrādi īsi pirms Ziemeļmeitas.

parādīts absolventu salidojumā, bet pēc tam grupa ķērās pie nopietnāka darba. «Ziemeļmeita», kurā darbojas 15 aktieri, ģimnāzijas rokgrupa un vokālais ansamblis, ir muzikāls uzvedums, kurā izmantota kādreiz populārās grupas «Fledermausis» mākslinieciskā vadītāja Ulda Bērziņa sarakstītā mūzika. «Ziemeļmeita» ģimnāzistu interpretācijā ir stāsts par ilgām, par sapņiem, par attiecībām un par to, ko jauns cilvēks meklē dzīvē. Uzvedums jau piedzīvojis vienu izrādi īsi pirms Ziemeļmeitas.

parādīts absolventu salidojumā, bet pēc tam grupa ķērās pie nopietnāka darba. «Ziemeļmeita», kurā darbojas 15 aktieri, ģimnāzijas rokgrupa un vokālais ansamblis, ir muzikāls uzvedums, kurā izmantota kādreiz populārās grupas «Fledermausis» mākslinieciskā vadītāja Ulda Bērziņa sarakstītā mūzika. «Ziemeļmeita» ģimnāzistu interpretācijā ir stāsts par ilgām, par sapņiem, par attiecībām un par to, ko jauns cilvēks meklē dzīvē. Uzvedums jau piedzīvojis vienu izrādi īsi pirms Ziemeļmeitas.

Aglonas bazilikas kora skolas audzēkņu panākumi konkursā un ziedoju vākšana koncertā

Aglonas bazilikas kora skolas audzēkņi labus panākumus guvuši trešajā Stanislava Broka jauno vokālistu konkursā, kurš notika Daugavpilī. Tajā piedalījās pieci kora skolas audzēkņi, un visi mājup atgriezās kā konkursa laureāti. Dalībnieki sacentās A (solisti), B (vokālie ansambļi) un C (vokālie dueti, trio) grupās. Pirmo vietu ieguva Kristīne Savitska un Jūlija Evijas Gončarova Rēzeknē Jēzus dānes duets. Agnes 1979. līdz 1987. par otrās vietas ieguvē, Bukmuiža, Kroičis izcīnīja trešo vietu. Pēc tīgo audzēkņu skolotāja Ionas de Leonova.

Konkursā bija jāizpilda labiešu tautas dziesmas.

Ziedoju vākšanas koncerts notiek 23. janvārī Aglonas bazilikas sniedza bazilikas kora skolas audzēkņi, tika savākti 103,39 lati. Kā informēja bazilikas kora skolas direktore Ieva Lazdāne, saziņotā summa jau ieskaitīta Dienvidāzijas dabas katastrofā cietušo koncertā. Viņa izteica pateicību visiem labas gribas cilvēkiem, kas atsaucās kora skolas aicinājumam.

Grāmatas bibliotēkām ar Kultūrkapitāla fonda atbalstu

Valsts Kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas «Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde publiskajām bibliotēkām» ietvaros 2004. gadā rajona bibliotēkas saņēmušas 459 eksemplārus par kopējo summu – 1805 latus. Tajā skaitā rajona galvenajā bibliotēkā (RGB) nonākuši 312 eksemplāri, RGB bēr-

nu nodaļā – 16, Aglonas pagasta bibliotēkā – 25, Preiļu novada Aizkalnes – 27, Riebiņu – 33 eksemplāri. Pa dažām jaunām grāmatām ar Kultūrkapitāla atbalstu saņēmušas arī citas pagastu bibliotēkas.

Kā stāstīja RGB darbinieces, lasītāji jau atzinuši, ka grāmatas redzamais logo «Valsts Kultūrka-

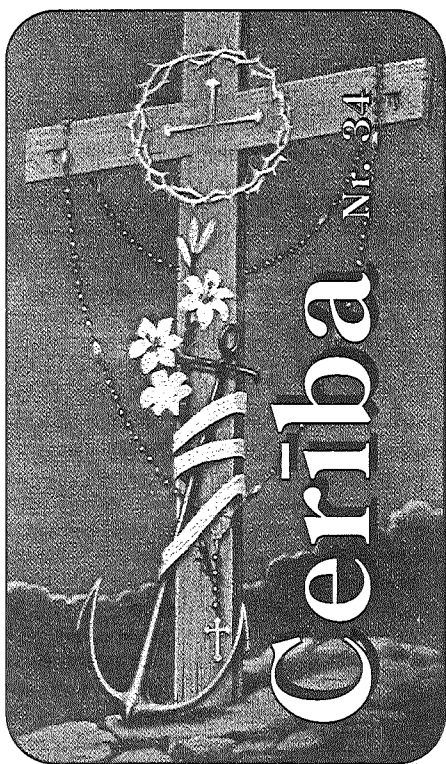
pitāla fonds» esot kā garantijas zīme tam, ka grāmata ir vērtīga. Sevišķi tas sakāms par nozaru literatūru. Piemēram, S.Konelija sagatavotajā «Bērnu enciklopēdijā» sniegtas ziņas par kosmosu, Zemi, zinātnēm un tehnoloģijām, augiem un dzīvniekiem, senajiem un jaunajiem laikiem. Fondus papildinājušas arī grāmatas «Eiropas

Savienība: vēsture, darbības jomas, dalībvalstis» (autors T.Panfilis), «Heirēka» (R.Plāts), «Latvijas vēsture» (D.Cupulis), «Latviešu sēta» (M.Kuplais), «Nauda» (K.Ducmane), «Latvijas ceļvedis». Šajās grāmatās ir daudz izzinoša materiāla.

Lasītāji ir iecienījuši autobiogrā-

fiskos romānus par ievērojamiem cilvēkiem, piemēram, E.Gaskellā darbu «Šarlotes Brontē dzīve», A.Židela «Koko Šanele». Par augstvērtīgiem atzīti latviešu oriģinālliteratūras darbi: M.Zivertā «Lugas», A.Egliša «Raksti», K.Skujenieka «Raksti», U.Bērziņa «Dzeja», J.Akurātera «Ugunīgi ziedi».

Lappusi sagatavoja L.Rancāne. Foto: M.Rukosujevs

Dieva vārda pildīšana

Apustulis Jēkabs savā vēstulē tās pirmajā nodaļā raksta: «Esiet vārda izpildītāji, bet ne tikai klausītāji, citādi jūs paši sevi apmānīsiet.» Seit mēs jūtam, ka runa ir par divām lietām – vispirms par Dieva vārda iedarbību mūsos pašos un, otrkārt, mūsu līdzilvēkos.

Apustulis Jēkabs liek mums pie sirds, ka mēs nedrīkstam Dievā vārdu turēt par kaut kādu lekciju, pamācību vien, bet ka mums jāmēģina to īstenot ikdienas dzīvē. Viņš mēģina savas sirds pārlicēbi darīt mums saprotamu ar ļoti uzskatāmu piemēru. «Ja kāds ir vārda klausītājs, bet ne izpildītājs, tas ir līdzīgs vīram, kas skata savus sejas vaibstus spogulī. Sevi aplūkojis, tas aizgāja un tūlīt aizmirs, kāds viņš bija.» (Jēk. 23-24)

Jēkabs saka pilnīgi pareizi: cilvēks skatās spogulī, lai redzētu, vai pie viņa kaut kas nav kārtībā, un, ja tas kaut ko atrod, tad mēģina tūlīt to savest kārtībā. Skatīšanās spogulī nenozīmē atklāt nekārtību un to atstāt agrākā stāvoklī.

Tieši tāds ir apustuļa spriedums par visiem tiem, kas atver Svētos Rakstus, klausās sprediķi vai kādā reliģiska rakstura lasījumā, bet neuztver, ka tas viss ir domāts viņam pašam. Tieši viņam pašam ir jākļūst pilnīgākam un labākam. Dieva vārdu izpildīt nozīmē atgriezties.

Ko gan līdzētu Svēto Rakstu lasīšana, ja tā paliktu tikai teorija? Dieva vārds ir dzīvs, un tas iespējams mums dzīvē. Kur vien Kristus ar mums runā, tur arī vienmēr ir aicinājums uz atgriešanos. Bet, lasot tālāk Jēkaba vēstules pirmo nodaļu, mēs jūtam, ka apustulis mūs aicina Dieva vārdu iedzīvināt. «Tira un neaptraipīta dievbijība Dieva Tēva priekšā ir tad, ja apmeklē bēdās bāreņus un at-

raitnes un sevi pasargā neaptraipītu.» (Jēk.1,27)

Te nu mēs redzam, ka Jēkabs dod priekšroku tiem, kas ir gatavi palīdzēt saviem līdzilvēkiem. Ar to viņi apliecina pārlicēbi kristietību. Bet Svētais Jēkabs ar to negrib teikt, ka palīdzība nabagiem un atrafēm izslēgtu lūgšanas vajadzību. Viņš nekādā ziņā nav pret lūgšanu, bet gan kritizē tos lūdzējus un Svēto Rakstu lasītājus, kas, ieskatījušies dievišķā vārda spogulī, tur redz tikai savas personīgās vajadzības, sāpes un rūpes, bet nedomā par citiem. Šāda veida cilvēki neievēro lūgšanas vārdus: «Piedod mums mūsu parādas, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem.» Viņi stāv gan pie Kristus upura altāra, jo viņiem patīk stiprināties ar Kunga doto Vakarēdienu, bet tie paliek vienaldzīgi pret bada un trūkuma cietējiem. Tāpēc uzklausīsim nopietni Svētā Jēkaba vārdus: «Esiet

vārda izpildītāji, bet ne tikai klausītāji, citādi jūs paši sevi apmānīsiet.» (Jēk.1,22)

Kas klausās Dieva vārdos, tam ir arī jāsadzird brāļu palīdzības saucieni, jo Jēzus, būdams Dieva Dēls, lai sarunātos ar cilvēkiem, lietoja cilvēcīgo valodu. Tas pats ir arī ar katru no mums. Arī mums ir jālieto cilvēcīgā valoda.

Būt par Dieva vārda darītāju nozīmē prast iemācīties mīlestības valodu. Ne par velti mēdz teikt: mīlestība ir vienīgā šīs dienas valoda, ko visi saprot, un vienīgā bībele, ko modernais cilvēks lasa.

Pasaule ne labprāt klausās mūsu dievbijīgos vārdos, ja tiem neseko labi un patiesi darbi. Tāpēc mīlēsīm Dievu un tuvākos ne tikai vārdos, bet arī darbos. **V.Bēķis, Rudzātu draudzes prāvests**

Lūgšana

Nāc, Svētais Gars, liec, lai mana dzīve kļūst jauna, Dieva piepildīta!

Svētais Gars, es ticu tavai klātbūtnei manā sirdī un pasaules sirdī. Tu mani dzirdi, kad Tevi lūdzu, un ļauj sevi pamanīt, kad Tev pagriežu muguru.

Mīlestības Gars, Tu mani pacel no kritiena.

Miera Gars, Tu man dāvā atbrīvošanu, ja es dāvāju piedošanu.

Maiguma Gars, Tu mani dari lielu, kad es sevi pazeminu Dieva Vārda dēļ. Spēka Gars, Tu mani stiprini netaisnības priekšā.

Gudrības Gars, Tu man māci klusumu pretī nicinājumam.

Cerības Gars, Tu ļauj pacelt galvu, kad šķērsoji pārbaudījumi.

Tu vadi manus soļus pretī cilvēkiem, lai es mācītos mīlēt, kā mīli Tu.

Gaismas Gars, kas vienmēr

manī, dzert katru manu dzīves brīdi praktiskā labumu un patiesību.

palīdz

veidc

Tā

vēk

tra

tic

t

Sveicam god. dekānu

JĀNI STEPĪŅU

dzīves jubilejā.

Dieva svētību, dedzīgu

darbu visā

Jūsu Augstā Priestera —

Mīlestības liecinieka

dzīvē.

Preiļu Romas katoļu

draudze

Lai Jēzus svētī Tavas rokas, kas tautu svētīt nepagurst. Lai Jēzus svētī Tavas kājas, kas meklē avis kļīstošās. Lai Jēzus svētī tavas sāpes ar lielo laimi debesīs.

Sirsniņi sveicam 75 gadu dzīves jubilejā

Tilžas draudzes prāvestu,

kādreizējo prelieti un «Novadnieka»

pielikuma «Cerība» līdzautoru

ALBERTU BUDŽI!

Stipru veselību un iedvesmu jauniem

interesantiem rakstiem!

Laikraksta «Novadnieks» redakcija

Kungs, paliec ar mums!

Pagājušajā gadā no 10.-17. oktobrim Meksikā, Guadalajaras pilsētā notika Vispasaules Euharistiskais kongress, kura devīze bija «Euharistija – jaunās tūkstošgades gaisma un dzīvība». Ar šo notikumu sākās pāvesta Jāņa Pāvila II pasludinātais Euharistijas gads, kurā pāvests aicina ar atjaunotu ticību, cerību un mīlestību raudzīties uz Jēzu Kristu Euharistijā, uz Dievu un Glābēju, kurš dāvā sevi pilnīgi un ikvienam Svētās Mises upurī un Vissvētākajā Altāra sakramentā. Šajā dāvanā baznīca redz cerību šodienas karu un nemieru izmocītajai pasaulei, visām tām sirdīm, kuras slāpst un ilgojas pēc miera, taisnības un mīlestības. 2004. gada 7. oktobrī pāvests Jānis Pāvils II publicēja Euharistijas gadam veltītu apustulisko vēstuli «Mane nobiscum Domine» — «Kungs, paliec ar mums». Nesen tā nākusi klajā arī latviešu valodā ar nosaukumu «Euharistija», ko izdevusi Rēzeknes – Aglonas diecēzes kūrīja.

Apustuliskās vēstules sākumā pāvests skaidro Lūkas evaņģēlija fragmentu, kas vēstī par diviem mācekļiem, kuri ceļā uz Emausu satika Cilvēku, kas viņiem skaidroja Svētos Rakstus. Skumju nomākti, viņi nepazīna, ka tas ir Kristus. Dieva Vārda gaisma izkausēja nocietinātās sirdis un atvēra viņu acis. Ceļā satiktais Cilvēks bija gaismas stars, kas viņos atmodināja cerību un gribu dzīvot gaismā, tādēļ tie iesauca: «Kungs, paliec ar mums!», un Kristus uzklauzīja viņu lūgumu.

Euharistijas gadā pāvests ticīgos aicina dzīvē pārdomāt šo notikumu. Ejot pa neziņas, šaubu un vilšanās ceļu, Kristus iet kopā ar mums, atklājot un skaidrojot Dieva noslēpumus, lai mēs Dieva Vārda gaismā spētu atklāt, ka Viņš ir Dzīvības Maize.

«Maizes laušana» ir Baznīcas galvenā darbība – raksta pāvests. Caur to Kristus klātesošu dara savas nāves un augšāmcelšanās noslēpumu. Baznīcā Viņš ir «maize, kas nākusi no debesīm». Citējot encikliku (pāvesta vēstījums visiem katoļticīgajiem – red.) «Ecclesia de Eucharistia», Jānis Pāvils II ticīgos aicina kontemplēt (iedziļināties Dieva vārdo un darbos – red.) Euharistijas noslēpumu.

Euharistijas gads ilgst no 2004. gada oktobra līdz šī ga-

da oktobrim un noslēgsies ar bīskapu Sinodi. Tā notiks šogad no 2. līdz 29. oktobrim. Sinodes temats «Euharistija, Baznīcas dzīves un misijas avots un kulminācija». Pāvests atgādina, ka Euharistijas gadā notiks arī Vispasaules Jauniešu dienas, kur tiksšanās centrā būs Euharistija, un kurā jaunieši tiks aicināti stiprināt ticību un entuziasmu. Pāvests raksta, ka pirms desmit gadiem publicētajā vēstulē «Tertio millennio adveniente» tika norādīts Baznīcas ceļš, gatavojoties Kristietības Lielajai jubilejai. Viņš atzīst, ka gadu un gadsimtu mija pati par sevi nenes radikālas pārmaiņas. Taču faktiski pierāda, ka pār pasauli atkal ir savilkušies tumšie naida mākoņi. Pašlaik Baznīca vairāk nekā jebkad agrāk ir aicināta liecināt par Kristu, kas ir ne tikai Baznīcas, bet arī visas cilvēces centrs.

Vēstulē Euharistijas gadā pāvests norāda uz Vatikāna II koncila nozīmi. Kristū, iemiesotajā Vārdā, atklājas Dieva un cilvēka noslēpums, — lasām dokumentā. Citējot apustulisko vēstuli «Dies Domini», pāvests atgādina, ka Svētdiena ir Kunga diena, kurā Baznīca aicināta svinēt Euharistiju, kas ir svētdienas būtība un centrs. Viņš aicina kopā ar Mariju kontemplēt Kristus seju, piedaloties Euharistijas svinībās, Stundu liturģijā un skaitot rožukroni.

„ES ESMU DZĪVĀ MAIZE. KAS NO DEBESĪM NĀKUSI.“
JŅ 6.51

EUHARISTIJA

Jānis Pāvils II skaidro, ka lūgšana «Esi sveicināta, Marija» ir mīlestības skola. Marija — «Euharistijas sievietē» ir mīlestības paraugs.

Vēstules otrajā nodaļā pāvests norāda uz Euharistiju kā ticības noslēpumu. Tas ir gaismas un žēlastības noslēpums. Euharistija ir garīgā barība, kristīgās dzīves izaugsme, tā veido kristiešu vienību, ticīgo kopienu, vieno ar Kristu. Caur Euharistijas sakramentu Kristus dzīvo mūsos. Saņemot Komuniju nozīmē būt vienotiem ar Kristu, tādēļ pāvests norāda uz nepieciešamību bieži nākt pie Svētās Komunijas.

Vēstulē tiek runāts par Euharistiju kā misijas avotu. Tikšanās ar Kristu baznīcā katrā kristietī modina vēlmi sludināt un liecināt par Viņu. «Cikkārt šo maizi ēdīsiet un no šī bīķera dzersiet, jūs sludināsiet Kunga nāvi, iekams Viņš nāk.» Euharistija ir ne tikai garīgā spēka avots, bet arī misijas mērķis. Palīdzēt atklāt Kristu un vi-

sus vest pie Kristus – tā raksta Jānis Pāvils II.

Euharistija uzliek pienākumu rūpēties par nabagiem. Tas ir solidaritātes ceļš. Mēs esam aicināti veidot sabiedrību, kur valdītu miers, taisnība un brālība. Euharistija ir skola, kurā mācāmies kalpot saviem brāļiem. Pāvests pauž nemieru par badu, karu un slimību postu, kas sāpīgi skar tik daudz tautas. Savstarpējā mīlestība ir ticīgo piederības zīme Kristum.

Savas vēstules noslēgumā pāvests atgādina, ka Euharistijas gadā notiks dažādi pasākumi, kā arī novēl, lai šajā laikā ticīgo kopienas no jauna atklātu svētdienas Svētās Mises svinēšanas un Vissvētākā Sakramenta adorācijas nozīmi un to īstenotu savā dzīvē. Tāds ir Euharistijas gada mērķis.

Priesteris A. Bernāns

MŪSU JUBILĀRS

Dekānam Jānim Stepinam – 60

6. februārī Preiļu Romas katoļu draudzes dekāns Jānis Stepinš atskatīsies uz 60 nodzīvotiem mūža gadiem. Preiļu 1. pamatskolas 3. un 4. klašu audzēkņi jubilejas priekšvakarā dekānam bija sagatavojuši savus jautājumus, uz kuriem saņēma atbildes. Tā radās šī intervija.

Jānis: — Kur jūs esat dzimis?

— Esmu dzimis Rēzeknes rajona Mākoņkalna pagastā, Stikutu sādžā. Tur ir arī mana dzimtā Pušas draudze, kur atrodas skaista, 1743. gadā jezuītu celta koka baznīca.

Anna: — Kas bija jūsu vecāki?

— Mani vecāki, tēvs Antons un māte Helēna, bija vienkārši zemnieki. Tagad viņi jau ir miruši. Ģimenē augām pieci bērni.

Matīss: — Kur jūs mācījāties? Vai patika apmeklēt skolu un kāds mācību priekšmets bija vismīļākais?

— 1952. gadā sāku skolas gaitas, mācījos Baltezera septiņgadīgajā skolā. Nekāds izcilnieks mācībās nebiju, taču arī ne pēdējais. Vislabāk man patika ģeogrāfija un vēsture.

Gints: — Kā jūs pavadījāt bērnības gadus? Vai kādreiz nedarbus arī pastrādājāt?

— Nekādus lielus nedarbus neateros. Man atmiņā no bērnības palicis atmiņā priesteris Supe. Kādu svētdienu viņš stāvēja baznīcas ieejas vārtos un rokās turēja bērza žagaru. Kad es ar māti pienācu tuvāk, viņš man jautāja: «Kas tas tāds?» Es atbildēju: «Tas ir bērza zars.» «Nē,» priesteris atbildēja, «tā ir bērza putriņa.» Man to nemaz negribējās nobaudīt.

Jūlija: — Kāda bija jūsu bērnība – laimīga vai varbūt drūma?

— Manā bērnībā bija visādi brīži, taču kopumā tā bija laimīga. Lai gan toreiz cilvēki laukos nebija bagāti, tomēr ģimenes bija kuplas. Vakaros visapkārt varēja dzirdēt skanamu bērnu klaigas. Svētdienu pēcpusdienās parasti pulcējās uz dažādām rotājām, spēlējām bumbu. Ziemas pavadījām uz kalna, braucot ar slēpēm, raga viņām vai uz vienkārša finiera gala. Tagad laukos cilvēku maz, viss liekas kā izmiris.

Normunds: — Ar ko nodarbojāties bērnībā un tagad brīvā laikā? Vai esat spēlējis arī kādu mūzikas instrumentu? Kādu mūziku labprāt klausāties?

— Man bija daudz jāpalīdz vecākiem, jāravē dārzā, jāpalīdz savākt sienu, vēlāk arī plaut. Bija jāiet ganos. Mūzikas instrumentus pēlēt tā arī neiemācījās, bet man ļoti patīk klausīties Ziemassvētku dziesmas. Vēl ļoti patīk kora dziedājumi latīņu valodā Svētās Mises laikā.

Laura: — Vai jums patīk bērni?

— Jā, man patīk bērni, jo viņi ir ļoti atklāti. Kad strādāju Rēzeknē un gatavoju bērnus pirmajai Svētajai Komūnijai, mātes parasti cen-

tās savus bērnus vest pie manis agri no rīta. Tikai viens zēns nāca daudz vēlāk. Es viņam jautāju, kāpēc nāk tik vēlu, bet viņš atbildēja, ka no rītiem dikti patīk pagulēt. Nu, līdz cikiem tad tu gulē, es jautāju. Viņš man mierīgi atbildēja – līdz divpadsmitiem. Ko te lai saka?..

Dairis: — Vai protat celt sniegvirus un būvēt cietokšņus?

— Skolas gados to bieži darīju gan mājās, gan pa ceļam no skolas. Cietokšņus būvējām arī dzīvokli skolā internatā.

Lāsma: — Vai jums patīk lasīt grāmatas?

— Bērnībā man bija klade, kurā īsi aprakstīju katras izlasītās grāmatas saturu. Visvairāk atmiņā man palikusi grāmatīņa ar nosaukumu «Bārenis». Cik grāmatu manā personīgajā bibliotēkā, nemaz nezīnu, jo neesmu skaitījis. Domāju, ka vairāki simti. Kad priesterim jāpārceļas uz citu dzīves vietu, parasti ir problēma tās pārvest.

Ervins: — Vai skatāties multfilmus? Varbūt jums patīk sports un maksķerēšana?

— Multfilmus un televizoru skatos ļoti maz. Bērnībā un jaunībā man patika maksķerēt, tagad šai nodarbei vairs neatliek laika. Bet būt pie dabas man ļoti patīk, it sevišķi sēņot.

Dāvis: — Vai jums ir kāds iecienīts televīzijas raidījums? Kādu laikrakstus un žurnālus lasāt?

— Parasti cenšos noskatīties «Panorāmu», «Vertikāli», «Kas notiek Latvijā?», citus ziņu raidījumus. Daudz laika veltīju laikrakstu lasīšanai, esmu abonējis «Latvijas Avīzi», «Novadnieku», «Sestdienas Rītu», «Katoļu Baznīcas Vēstnesi» un «Katoļu Dzeivi».

Andris: — Ko pašlaik dara jūsu labākie bērnības draugi, vai satiekaties?

— Satiekamies reti. Zīnu, ka no tiem draugiem, ar kuriem mācījos kopā septiņgadīgajā skolā, trīs jau mūžības ceļos. Pirmajos priesterības gados ar vairākiem satikos Aglonas svētkos. Tagad redzu mazāk, gadi pagājuši, varbūt kādu jau nemaz nepazīstu...

Dāvis: — Vai Romā esat bijis?

— Pārāk liels ceļotājs neesmu, arī Romā vēl nav nācies būt. Toties esmu apmeklējis Poliju, Čehiju, Vāciju, Lurdu Francijā, Portugālē biju Fatimā, kā arī vairākās bijušās PSRS republikās.

Lāsma: — Kurš gadalaiks jums vislabāk patīk un kādi ir jūsu mīļākie ziedi?

— Visskaistākais ir pavasaris,

● Dekāns Jānis Stepinš savā primīcijas dienā 1976. gada 6. jūnijā Pušā.

kad viss sāk zaļot. Tad jauki skan maija dziedājumi pie krustiem lauku ceļu malās. No ziediem visvairāk patīk lilijas un rozes, tās ir tik skaistas un cēlas.

Jānis: — Kāds ir jūsu mīļākais ēdiens?

— Man ļoti garšo kartupeļu pankūkas un putrainu desas.

Māris: — Vai jums patīk jokī, humors un anekdotes?

— Anekdotes labāk patīk klausīties nevis stāstīt. Agrāk bija humora un satīras žurnāls «Dadzis», to gan vienmēr abonēju.

Sintija: — Kad jūs labāk jūtaties – vienatnē vai sabiedrībā?

— Krievu rakstnieks Dostojevskis ir teicis: «Grūti ir vientuļībā, bet vēl grūtāk sabiedrībā.» Sabiedrībā priesteris bieži vien jūtas kā uz skatuves. Tāpēc ir vajadzīgi arī vientuļības brīži, sevišķi sarunas ar Dievu.

Kristiāna: — Kas jūs pamudināja kļūt par priesteri?

— Doma par priesterību bija jau no bērnības. Pēc pirmās Svētās Komūnijas saņemšanas sāku piekalpot Svētajā Misē. Centos bieži lābiem vecākiem. Mēs savus bērnus audzinām bez jebkādiem stingri izstrādātiem standartiem. Un, ja kādam veicas, tad tas tiek uzskatīts par vistīrāko nejausību. Šīs grāmatas ir

Dagnija: — Vai par priesteri

būt ir viegli?

— Katram ir jānes savs krusts. Kad biju jaunāks, Aglonas svētku laikā grēksūdzes esmu klausījis daudz stundas no vietas. Tad, izejot no biktskrēsla, likās, ka nevari uz kājām nostāvēt. Bet sirdī prieks, jo tik daudzi cilvēki tika samierināti ar Dievu. Ticiet, ka Dievs cilvēku grūtībās stiprina.

Katrina: — Cik gadus jau esat priesteris?

— Par priesteri mani iesvētīja 1976. gada 30. maijā Rīgā. Nemaz netīcas, ka priesterībā drīz būs aizvadīti jau trīs gadu desmiti.

Mareks: — Cik gadu jums bija, kad nopietni sākt ticēt Dievam?

— Dievam ticu no agras bērnības. Mūsu mājās vienmēr bija kopīga rīta un vakara lūgšanas.

Daina: — Vai jums gadās saģrēkot? Kā tādā gadījumā rīkojaties?

— Svētais Jānis apustulis saka: «Ja mēs sakām, ka mums nav grēka, tad mēs sevi piekrāpjam un mūsos nav patiesības.» (1. Jāņa 1,8) Arī priesteris ir tikai vājš cilvēks un var pakļupt. Tāpat kā visi citi, arī viņš metas ceļos pie grēksūdzes krēsla un garīgajam tēvam sūdz savas vājības, lai saņemtu piedošanu.

Lueta: — Vai visi jaunie cilvēki,

ejot uz baznīcu, spēj laboties?

— Kamēr cilvēks dzīvo, viņam ir iespēja laboties. Ja cilvēks apmeklē baznīcu un lūdzas, varbūt pirms nāves Dievs viņam dos iespēju nožēlot, izsūdzēt grēkus un saņemt piedošanu. Kristus saka: «Es esmu nācis aicināt nevis taisnīgos, bet grēciniekus.»

Gints: — Vai jūs ticat tam, ka katram cilvēkam ir savs liktenis?

— Dievs ir viszinošs, bet neiespaido mūsu gribu. Piemēram, mēs zinām, ka noteiktā laikā stacijā pienāk vilciens. Un ne jau tāpēc, ka mēs zinām, bet gan tāpēc, ka tam jāpienāk. Tā arī Dievs zina, ka kāds cilvēks, teiksim, salauzis kāju. Tomēr viņš nav noteicis, ka tā jābūt, tas notiek neuzmanības dēļ. Dievs vienmēr respektē cilvēka brīvo gribu.

Sintija: — Kādas sajūtas jūs pārņem, vadot Svēto Misi?

— Katrā Svētajā Misē priesteris dara to, ko darīja pats Jēzus Kristus Pēdējo vakariņu laikā. Viņš pārvērta maizi un vīnu Jēzus miesā un asinīs. Līdzīgi kā V. Jaunavai Marijai, arī priesterim uz rokām jātur Jēzus, paslēptais maizes zīmes. Tā ir vēlējies pats Jēzus, teikdams: «Darīet to manai piemiņai.» Pirms un pēc pārvēršanas priesteris lūdzas gan par visu baznīcu, par pāvestu un bīskapiem, kā arī par visu Dieva tautu. Lūdzas arī par tiem, kas jau mūžībā. Priesterim jābūt sakopotam lūgšanai.

Renāte: — Kāpēc dažī cilvēki netic Dievam?

— Dažreiz iemesls ir ticības nepazīšana, bet daudzus pie neticības noved viņu grēcīgā dzīve. Tas ir loģiski, ka zaglim un ļaundarim nepatīk policija. Tā arī grēciniekam nepatīk visuzinošais Dievs, jo viņš negrib nožēlot grēkus un laboties. Sevišķi bieži pie neticības noved lepnlība. Lai cilvēks ticētu, ir vajadzīgs prāts, brīva griba un Dieva žēlastība. Mums jālūdz no Dieva žēlastība šiem neticīgajiem.

Anastāsija: — Kādas draudzes esat kalpojis un kādas atmiņas par tām glabājat?

— Pēc iesvētīšanas par priesteri divus gadus strādāju Aglonā par vikāru pie dekāna Pētera Onckuļa. Pēc tam biju vikārs Rēzeknē Jēzus Sirds baznīcā. No 1979. līdz 1987. gadam biju prāvests Bukmuižā, tad 11 gadus dekāns Dagdā. Pēc tam trīs gadus biju Aglonas dekāns, bet nu jau ceturto gadu strādāju Preiļos.

Dagdā piedzīvoju atmodas laikus. Dzīlī atmiņā palikusi sarkanbaltsarkanā karoga iesvētīšana. Bija tik daudz cilvēku! Kad uzsāku dziedāt «Dievs, svētī Latviju», visu klātesošo acis bija pilnas asaru. To nevar aizmirst...

Interviju sagatavot palīdzēja Preiļu 1. pamatskolas katehēte A. Vilcāne

Jaunākā garīgā literatūra

Izdevniecības «Dzīvības straumes» jaunākā Žo Kruasānas grāmata «Miesa – skaistuma templis» turpina agrāk izdotajā šīs autore grāmatā «Sievietes aicinājums» iesāktu tematu. Rakstniece uzsver, ka ikvienā no mums mīt ilgas būt skaistam, un tās ir pamatotas. Bet ārējais skaistums iepriecina neilgu laiku; istu piepildījumu sniedz iekšē-

jais daiļums. Tikai sniedzot visu savu būtību Dievam, veltot Viņam ikvienu savu locekli, jutekli, dvēseles spēju, it viss mūsos kalpo Viņa godam un kļūst par Viņa neatkarīgo Skaistuma upuri. Skaistums ir atkarīgs no Dieva mājokļa mūsos.

Izdevniecība «Amnis» laidusi klajā divas psihiatra Dr. Rosa Kempbela

grāmatas par bērnu un pusaudžu audzināšanas īpatnībām: «Kā mīlēt savu Bērnu?» un «Kā mīlēt savu pusaudzi?». Neviens nekad un nekur mums nav mācījis, kā kļūt par labiem vecākiem. Mēs savus bērnus audzinām bez jebkādiem stingri izstrādātiem standartiem. Un, ja kādam veicas, tad tas tiek uzskatīts par vistīrāko nejausību. Šīs grāmatas ir

iecerētas, lai grūtajā audzināšanas darbā apzināti nodrošinātu panākumus. Grāmatu autors labprāt dalās savā pieredzē – kā darbā, tā arī paša ģimenē gūtajā. Grāmatas bagātā kā ar derīgu informāciju, tā arī ar praktiskiem padomiem.

A. Matvejāna garīgo dziesmu krājumā «Ar dzīsmi pi Jēzus» apkopotas komponista jaunākās

dziesmas Jēzus godam. Ar savu latgalisko sirsniņu tās drīz vien ieņems paliekošu vietu draudžu kora repertuārā. Dziesmu vārdu autori – pats komponists un latgaliešu dzejnieces: Bronislava Martuževa, Emīlija Kalvāne, Diāna Vārslavāne u.c.

Sagatavoja L. Agloniete

SPORTS

Latgales čempionātā veicās vienīgi jaunākajiem futbolistiem

Janvāra vidū vairākās Latgales pilsētās risinājās Latgales jaunatnes čempionāts telpu futbolā. Ar mainīgiem panākumiem tajās startēja SK «Cerība» komandas.

1990. g. dz. jauniešu Latgales čempionāts telpu futbolā risinājās Rēzeknē. Deviņas komandas tika sadalītas divās apakšgrupās, «A» apakšgrupa: SK «Cerība 1», Daugavpils BJSS 2, «Dižvanagi 2» (Rēzekne), Viļāni; «B» apakšgrupa: SK «Cerība 2», «Dižvanagi 1» (Rēzekne), «Progress» (Rēzekne), Daugavpils BJSS 1, Daugavpils BJSS 3.

Trijās «A» apakšgrupas spēlēs «Cerība 1» komanda svinēja trīs pārlicinošas uzvaras. Ar rezultātu 4:1 tika gūta uzvara spēlē ar Daugavpils BJSS 2 komandu, ar rezultātu 6:0 tika pārspēta «Dižvanagi 2» komanda un ar rezultātu 9:1 tika sagrauta Viļānu komanda. «Cerība 2» komanda četrās «B» apakšgrupas spēlēs vienreiz uzvarēja («Dižvanagi 1» 3:1), vien-

reiz spēlēja neizšķirti («Progress» 1:1) un divreiz zaudēja (Daugavpils BJSS 1 2:9, Daugavpils BJSS 3 3:4).

Pusfinālā «Cerība 1» komanda tikās ar Daugavpils BJSS 1 komandu. Spēles pamatlaiks beidzās neizšķirti 3:3, savukārt 11 m soda sitiens veiksmīgāki izrādījās daugavpilieši 4:2. Spēlē par 3. vietu «Cerība 1» komanda ar rezultātu 0:4 piekāpās Daugavpils BJSS 2 komandai. «Cerība 2» komanda pusfināla spēlē par 5.-8. vietu ar rezultātu 6:3 guva virsroku par «Dižvanagi 2» komandu. Spēlē par 5.-6. vietu ar Daugavpils BJSS 3 komandu pamatlaiks beidzās neizšķirti 2:2, tomēr 11 m soda sitiens «Cerība 2» komanda guva uzvaru 4:3.

1989. g. dz. jaunieši čempionāta spēles arī aizvadīja Rēzeknē. Deviņas komandas tika sadalītas divās apakšgrupās. SK «Cerība» komanda iekļuva vienā grupā ar «Dižvanagi 1» (Rēzekne), Maltas un Saukas (Rēzeknes rajons) komandām.

Trijās apakšgrupas spēlēs «Cerība» svinēja trīs uzvaras. Ar rezultātu 6:2 tika sagrauta Saukas komanda, ar tādu pašu rezultātu tika gūta uzvara pār Maltas komandu un izšķirošajā apakšgrupas spēlē ar rezultātu 2:1 tika pieveikta saimnieku komanda. Pusfinālā «Cerība» tikās ar vēl vienu saimnieku komandu «Progress». Visā spēlē tika gūta pārlicinoša uzvara ar rezultātu 6:2. Finālā SK «Cerība» komandai stājās pretī spēcīgā Daugavpils komanda. Saspringtā spēlē uzvaru ar rezultātu 4:3 svinēja daugavpilieši. SK «Cerība» komanda tika apbalvota kā otrā spēcīgāka Latgales komanda.

1987./88. g. dz. jaunieši spēlēja Jēkabpilī. Astoņas komandas tika sadalītas divās apakšgrupās, «A» apakšgrupa: Daugavpils BJSS 1, S/K «Cerība 1», Jēkabpils, Sauka (Rēzeknes rajons); «B» apakšgrupa: BSK «Dižvanagi» (Rēzekne), Daugavpils BJSS 2, Līvāni, SK «Cerība 2».

Trijās «A» apakšgrupas spēlēs «Cerība 1» komanda

ar rezultātu 7:2 svinēja uzvaru vienīgi pār Saukas komandu. Pārējās divās spēlēs ar Daugavpils BJSS 1 (2:7) un Jēkabpils (1:2) komandām tika piedzīvoti zaudējumi. «B» apakšgrupā «Cerība 2» komanda arī uzvarēja tikai vienu reizi. Virsroka ar rezultātu 3:2 tika gūta pār Līvānu komandu. Spēlēs ar BSK «Dižvanagi» (0:12) un Daugavpils BJSS 2 (3:6) komandām tika piedzīvoti zaudējumi. Līvānu komanda atlikušajās divās spēlēs ar BSK «Dižvanagi» (1:11) un Daugavpils BJSS 2 (0:6) komandām cieta neveiksmes.

Pusfināla spēlē par 5.-8. vietu «Cerība 1» ar rezultātu 6:1 guva virsroku pār Līvānu komandu, savukārt «Cerība 2» komanda ar rezultātu 3:2 pārspēja Saukas komandu. Spēlē par 5.-6. vietu «Cerība 1» komanda ar rezultātu 2:0 pārspēja savus biedrus no otrās komandas. Spēlē par 7.-8. vietu Līvānu komanda ar rezultātu 13:2 sagrauva Saukas komandu.

V.Ozoliņš

ETIKETE

Mums garšo alus

Grandrīz vai katrai alus glāzei ir sava vēsture, kas saistīta ar attiecīgo alus šķirni — cik šķirna, tik arī ir alus glāžu veidu. Dzert alu ne atbilstoša trauka ir ne tikai šķī, bet arī praktiski. Atbilstoša glāze palīdz saglabāt aromātu un veidot attiecīgu putu cepurīti. Tā kā nez vai daudziem cilvēkiem mājās ir tik plaša alus trauku kolekcija, ka var atļauties katru alus šķirni dzert no tai atbilstošas glāzes, izlīdzēt iespējams ar kādu neitrālu glāzi vai kausu, no kura dzert alu, īpaši neizceļoties ar savu ekstravaganci.

Sabiedriskās ēdināšanas vietās alu parasti piedāvā glāzēs vai kausos, uz kura iegravēta mēra zīme, lai krogā apmeklētājs varētu pārbaudīt, vai glāze ir pietiekami piepildīta.

Jāatzīmē, ka plastmasas glāžu izmantošana alus dzeršanai pieļaujama tikai plašos masu pasākumos vai dārza svētkos.

Kā pareizi dzert alu?

Latviešiem ir ļoti senas alus dzeršanas tradīcijas. Dzīru galdā neiztrūkstoši tika celta alus kannas. Labs alus bija katra saimnieka goda lieta. Izplatīta bija alus kausa laišana pa riņķi un dzeršana pēc kārtas pa malkam no kopīga trauka. Katrs izdzēra savu

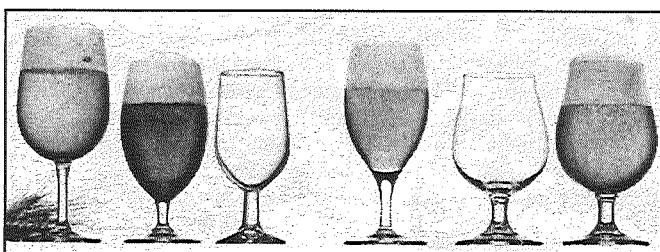
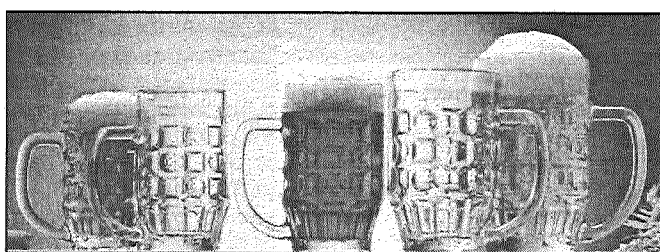
malku, nedzēra daudz, lai otram nebūtu jāgaida. Pie alus kausa tika runāts par dzīvi, slēgti dažādi darījumi un šķirts ne viens vien strīds. Taču galvenais, dzerot alu, raisījās dziesmas un dejas.

Alus vasarā jādzer atvēsināts, turklāt optimālā temperatūra ir +6° līdz +10°. Alu uzglabā tumšā, vēsā telpā, kuras temperatūra nedrīkst būt augstāka par +10°. Ja alus ir par daudz atdzesēts, tas zaudē kvalitāti, kļūst duļķains un neputo.

Kas attiecas uz putām, tā ir gaumes lieta. Vienam tās nepatīk, cits savukārt labprāt pašmakstina lūpas baltajās putās. Pie alus vislabāk uzkost grauzdētu ķiplokaizīti, sālsstandziņas, riekstiņus vai žāvētu zivi.

Par alus paliktņiem

Tāpat kā katrā krogā ir savas glāzes, tāpat arī savi alus glāžu paliktņi. Tiem ir ne tikai dekoratīva, bet arī tīri praktiska nozīme, jo tie pasargā galdautu no traipiem. Savā ziņā paliktņi ir arī reklāma krogam un konkrētajam alum. Formas, izskats un izmēru ziņā tie var būt ļoti dažādi. Tomēr tradicionāli ir apaļi, bieza kartona paliktņi, ne reti ar kādu asprātīgu teicienu vai pantīnu uz tiem.

Alus glāžu mazgāšana un glabāšana

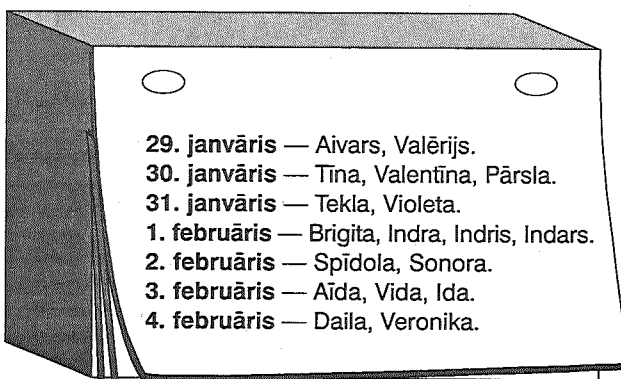
Pat tad, ja glāze izskatās tīra, tas nenozīmē, ka tā patiešām ir tīra. Ja, ielejot alu, glāzes dibenā vai gar malām veidojas nelieli pūslīši, kas ceļas augšup, vai arī, ja putas ātri noplok, tas liecina, ka glāze tomēr nav bijusi ideāli tīra. Tie var būt ir arī pilnīgi ar aci nesaskatāmi netīrumi, piemēram, tauku pilieniņi vai mazgājamo līdzekļu paliekas.

Visvienkāršākais alus tīršanas veids ir to mazgāšana karstā, tīrā ūdenī bez mazgājamo līdzekļu pievienošanas.

Trauku mazgāšanas līdzeklis ar laiku veido uz glāzes sienām neredzamu, caurspīdīgu plēvīti, un arī tā kavē putu veidošanos.

Ja glāze ir tik netīra, ka to nevar nomazgāt ar ūdeni vien, labāk izmantot speciālus glāžu mazgāšanas līdzekļus, bet vislabāk — sāls un sodas maisījumu. Glāzes nekad nedrīkst susināt ar dvieļi.

Alus glāzes jāuzglabā tīrā, sausā vietā, kas pasargā no tvaiku un tauku pilieniņu nosēšanās. Glāzes vislabāk turēt otrādi — ar tvertni uz leju, lai novērstu to apputēšanu no iekšpusē.

29. janvāris — Aivars, Valērijs.
30. janvāris — Tina, Valentīna, Pārsla.
31. janvāris — Tekla, Violeta.
1. februāris — Brigita, Indra, Indris, Indars.
2. februāris — Spīdola, Sonora.
3. februāris — Aīda, Vida, Ida.
4. februāris — Daila, Veronika.

HOROSKOPS

NEDĒĻAI (31.01. - 06.02.)

Auns. Šonedēļ darba lietas labāk kārtot neformālā gaisotnē vai izmantojot modernākos saziņas līdzekļus. Nedēļas vidus piemērots finanšu operācijām, parādu piedziņai. Nedēļas sākums — mēneša veiksmīgākā diena, nepalaidiet garām šo iespēju, lai harmonizētu savas attiecības.

Vērsis. Ne mīkli nedrīkstat ļauties iedzimtajam laiskumam. Priekšnieka acs būs redzīga. Izrādīet iniciatīvu! Uz jums gulstas atbildība arī par mikroklīmatu kolektīvā. Dodieties uz skaistumkopšanas salonu, frizētavu, pie stilista vai modīgu bodīti, lai atjaunotu garderobi. Saudzējiet veselību!

Dvīņi. Karjeras lietās ir daudz neskaidrību un slēptu zemūdens akmeņu. Ievāciet informāciju no neformāliem avotiem. Nekautrējieties lūgt padomu dzīvesgudriem kolēģiem. Esiet atraisīti, pie malas kompleksus! Varat laimēt derībās, konkursā vai loterijā.

Vēzis. Daudz kas būs atkarīgs no partneriem, no spējas saprasties un sadarboties. Nākotnes vārdā ir vērts pieņemt nepopulārus lēmumus, mainīt savu pozīciju vai pat darbu. Emocionālo sapratni saņemsiēt n saviem mājniekiem, ja nenoniecīnāsiet viņu ieguldījumu kopējā lietā.

Lauva. Īpašs akcents jāliek uz daiļrūnību un prasmi veikli operēt ar jenākošo informāciju, tās klasifikāciju. Labāka sadarbība ar sievītēm. Perspektīvas iepazīšanās. Var rasties spēcīgas jūtas. Ja ir gara radniecība, tad nekavējieties saistīties. Attiecības, kur ir tikai erotiska interese, lemtas bojāejai.

Jaunava. Nepieciešamas papildus zināšanas, apmeklējiet seminārus, kļūstiet par autodidaktu. Godprātīga ikdienas pienākumu izpilde, iespējams, realizēsies finansiālā vai morālā gandarījumā. Iespējamas romantiskas attiecības darbā. Vieglis flirts, lai godam sagaidītu Valentīndienu.

Svari. Intuīcija palīdzēs izdarīt pareizo izvēli. Profesionālajā jomā iemītīte ceļi vairs nederēs. Tikai radoša pieeja un spēja vajadzīgā brīdī riskēt atmaksāsies. Mīlēt visus cilvēkus, tostarp arī sevi. Sāciet dienu ar smaidu. Jūs esat Venēras bērni, nīgrums un kareivīgums nav domāts jums.

Skorpions. Karjeras lietas prasīs maksimālu koncentrēšanos un intuitīvu pieeju. Lai nekļūdot, noteikti analizējiet situāciju, izmantojot psihologa padomus. Vairieties no skaļiem publiskiem pasākumiem. Paties prieks divvientulībā ar mīļoto. Jūsu kopīgie sapņi tiks uzklauti...

Strēlnieks. Iespējamas neskaidrības ar dokumentiem, rūpīgi pārbaudiet katru ciparu un burtu. Neklausieties tenku vācēlēs. Ticiet tikai tam, ko redzat. Sazinieties ar sen neredzētiem draugiem. Sarīkojiet ballīti. Atkalredzēšanās pārvērtīs jūsu nākotni kā uz burvju mājienu.

Mežāzis. Ideāls laiks, lai prasītu algas paaugstinājumu. Varat kļūt par negodīgas konkurences un skaudības upuri. Bet zvaigznes jums ir labvēlīgas. Nav laika privātajai dzīvei. Toties prezentācijas un pieņemšanas firmas interesēs noteikti ir jāriko un tajās jāpiedalās. Panākumi garantēti.

Ūdensvīrs. Visas kārtis ir jūsu rokās. Kāds esat spēlētājs, tāds būs arī iznākums. Varat kardināli mainīt profesionālo orientāciju. Tikšanās ar radniekiem norītēs nepiespiestā gaisotnē. Dodieties pie dabas. Labākās izklaides ir tās, kurās ir sporta elementi.

Zivis. Ieteicams atvilkt elpu un ļaut, lai darbs nedaudz pagaida. Sasteigt nav liela māksla. Tā var palaist garām pašu būtiskāko. Neaīšējiet savas attiecības, pasaulei vēl nav jāzina, kas sāpina un iepriecina jūsu sirdi. Dodieties vizītē pie astrologa.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJUTĪBAS

MEISTARS

Paplašinot savu darbību Preiļos, būvmateriālu veikals «Meistars» aicina darbā:

- pārdevējus;
- kasieri;
- noliktavas pārzini;
- darba drošības inženieri.

CV un Motivācijas vēstuli iesniegt personīgi līdz 7. februārim Preiļos, Brīvības ielā 76, veikalā «Būvteks».
Sīkaka informācija pa tālruni: 5321295

LOGU ServisaCentrs

atlaides līdz 30% PVC logiem

aluminājs
pvc
stikls
koks

Kompetence Kvalitāte Garantija

Jēkabpili Viestura ielā 12,
www.lscr.lv 52 34544
mob. 61 88133

Draugiem zināms —
Pie dzīves mierīgās tava dvēsele
nepierādīs,
Vienmēr tā kādu sapni, sildot pie krūtīm
klus,
Vienmēr tā kādu dziesmu gāiputnu ceļos
vadīs,
Vienmēr tā vidū būs dzīvei, kamēr gadi
to ļaus.

Vissirsnīgākie vēlējumi
EVGĒNIJAI LEONOVICAI
lielajos dzīves svētkos.
Laikraksta «Novadnieks»
kollektīvs

VID LRI Preiļu nodaļas pārskatu un deklarāciju pieņemšanas grafiks pagastos 2005. gada februārī un martā

Pašvaldība	Februāris	Marts	Laiks
Galēni	01.02.2005.	01.03.2005.	9.00-10.30
Sīļukalns	01.02.2005.	01.03.2005.	11.00-12.30
Jersika	03.02.2005.	03.03.2005.	9.00-10.30
Rožkalni	03.02.2005.	03.03.2005.	11.00-12.30
Rožupe	08.02.2005.	08.03.2005.	9.00-10.30
Sutri	08.02.2005.	08.03.2005.	11.00-12.30
Turki	10.02.2005.	10.03.2005.	9.00-10.30
Rudzāti	10.02.2005.	10.03.2005.	11.00-12.30
Vārkava	15.02.2005.	15.03.2005.	9.00-10.30
Upmala	15.02.2005.	15.03.2005.	11.00-12.30
Silajāni	17.02.2005.	17.03.2005.	9.00-10.30
Riebiņi	17.02.2005.	17.03.2005.	11.00-12.30
Pelēči	22.02.2005.	22.03.2005.	9.00-10.30
Aizkaine	22.02.2005.	22.03.2005.	11.00-12.30
Sauna	24.02.2005.	23.03.2005.	9.00-10.30
Stabulnieki	24.02.2005.	23.03.2005.	11.00-12.30
Rušona	25.02.2005.	30.03.2005.	9.00-10.30
Aglona	25.02.2005.	30.03.2005.	11.00-12.30

PLASTIKĀTA LOGI par supercenu līdz 30.01.05.
Preiļos, Raiņa bulv. 7a.
Tālr. 5321411.

PĒRK
mežus, cirsmas, vējgāzes.
Tālr. 6162288.

PĒRK: mežus, cirsmas, zāģbaļķus, finierklučus, papīrmalku.
VEIC mežizstrādes pakalpojumus: zāģēšanu, izvešanu.
Tālr. 9420319, 9479775.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā
✓ kredītu pret nekustamo īpašuma ķīlu.
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklinikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana)
kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 9161121.

Licencēta lopkautuve z/s «Ošmala» iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9128032, 9137055.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Iepērk visu veidu lopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.

ATLAIDES LĪDZ 1. FEBRUĀRIM!
SIA «VILCĀNS V»
Līvānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā zviēdrū granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales.
Pasūtīt pieminekli no Ls 80, melnā betona apmale par brīvu.
Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.00.

Firma meklē izremontētas telpas veikalam Preiļu un Līvānu centrā.
Vēlams pirmais stāvs, platība 60-80 m².
Tālr. 9505289, 7971178 darba laikā.

«NIKO - LOTO» izsniedz pensionāriem naudas aizdevumu bez ķīlas.
✓ Līvānos, Stacijas ielā 1.
Tālr. 6780843, 5342332.
✓ Preiļos, Raiņa bulv. 15.
Tālr. 5307068, 6198846.

Vajadzīgi AUTOATSLĒDZNIĒKI
ar pieredzi darbam autoservisā Preiļos.
Tālr. 8787804.

PIEDĀVĀ DARBU Anglijā un Īrijā.
Dažādās specialitātēs (var bez angļu valodas zināšanām) Ātra izbraukšana
SIA «Regus».
Licence nr. 27, nr. 73
Tālr. Jēkabpili 5223555, Rīgā 7226607

SIA «Čistjakovs un partneri» PĀRDOD:
plaujmašīnas (t.sk. rotējošās), grābekļus, miglotājus, vagotājus, kartupeļu st. mašīnas, arkļus, kultivatorus un citu tehniku.
Ir transports.
Tālr. 5323798, 9493106.

Sakarā ar jauna veikala atvēršanu Aglonā SIA firma «ANTARIS» AICINA DARBĀ:

Veikala vadītāju;
Vecākos pārdevējus;
Pārdevējus;
Kasierus.

Prasības:

- Profesionālā izglītība tirdzniecības specialitātē;
- Pieredze tirdzniecībā;
- Latviešu un krievu valodas prasmes;
- Prasme strādāt ar datoru tiks uzskatīta par priekšrocību.

Palīgstrādniekus.

Prasības:

- Prasmes un spējas strādāt fizisku darbu.

Pieteikumu un CV sūtīt līdz 10. februārim pa faksu 5421283 vai e-pastu: td@antaris.lv
Adrese: Daugavpils, Vidus iela 32, LV-5403.

GOVJU MĀKSLĪGĀ APSĒKĻOŠANA.
I.D. «Jūlijs Surgunts»
Preiļi, Daugavpils ielā 74-25
Tālr. 5323784, 9423433.

Pērk

dzīvokli Līvānos. Tālr. 9831048;
transportu metāllūžņiem. Tālr. 6052801;
1 vai 1,5-istabu dzīvokli Preiļos vai Īriju. Tālr. 9771048;
traktora vienas ass pašizgāzējamie. Tālr. 6823576;
mēslu ārdītāju. Tālr. 8357227;
CD automagnetolu. Tālr. 8359010;
a/m jebkāda stāvoklī (rūsējušu, nebraucošu), cisternu, graudu kalti, gabarītmētālu, metālu. T. 6819432;
analizatoru (gāzes, benzīna dzinēja, lietotu vai mazlietotu). T. 9478322;
ārdstieņus (lietuviešu katlam, vēlams jaunus). T. 9384086, 4623674;
caurules (metāla, necinkotas, diam. no 50 līdz 80

mm). T. 4635653 (vakaros);
dzinēju (el., atloku, slīpajam mēslu transportierim). T. 9431178;
MOSKVIČ, M-2140, M-412 (jebkāda stāvoklī, līdz Ls 40, var tikai virsbūvi). T. 9529468;
motobloku MTZ. T. 6527511;
MTZ-80-82 (darba kārtībā). T. 8799132;
OPEL KADETT (dizelis, 1.6, var bez TA, avarējušu vai nebraucošu). T. 9266952;
plaujmašīnu (traktora, vēlams Krievijas raž., līdz Ls 200). T. 8770769;
radiodetaļas (var lietotas un uz platēm), oscilogrāfu, frekvenču mērītāju, pašrakstītāju u.c. PSRS raž., autokatalizatoru (lietotu). T. 4621629, 9182321;
smalcinātāju (salmu, kombainam "Niva" vai "Jepisej"). T. 9431178;
stiklu (priekšējo, JEEP CHEROKEE, 1992.g.izl.). T. 6775838;

traktoru T-40 (līdz Ls 450). T. 6466367;
VAZ (jebkāda modeļa, jebkāda stāvoklī, var ņemtu no uzskaites). T. 6164836;
zāģi (el., ķēdes, var ar defektiem). T. 4631713 (rītos, vakaros).

Maina

metināšanas aparātu (el., 3 fāžu, BG-401, metināšanas kabeļi - 10 m, Ls 600) pret pusautomātu vai pārdod. T. 9267223.

Meklē darbu

bilancspējīga grāmatvede meklē darbu. Tālr. 8371062.

Sniegiem puteņi pakalpus klāvē. Acin
Ceļi, kas staigāti, ardievas, jāies
u v
Visdziļākā līdzjūtība pagasta
pārvaldes vadītājam Aivaram
Smelceram, TĒVU aizsaulē aizvadot.
Turku pagasta pārvalde un valde

Diena aizgājusi. Dzintara graudņš gul
smiltis, un Daugava skalo tam acis va
kara blāzmu. Skalo un skalo. Pa vienai
sikai smiltiņai, pa pelēkai ēnu šķiez
niņai.

Izsakām līdzjūtību Aivaram
Smelceram, no TĒVA atvadoties.
Jaunsilvas pamatskola

Mūžs aizšķīris aprakstīto lapu...
Esam kopā ar Jāzepu, BRĀLI
smiltajā izvadot.
Priekuļu pamatskolas kolektīvs

Viss satumst, viss izgaist,
Un gājums ir galā,
Lai cik arī cilvēka dzīves īpašību
Jo likteņa grāmatai vāki
Neviens nevar zināt, cik la
Skumju brīdī esam kopā ar Jāzepu
Bogoto, BRĀLI mūžībā pavadot.
Saunas pagasta padome

Dusi saldi, mīlo tētīņ,
Mūža miegs lai tev ir salds.
Auklēs tevi rasas rīti,
Ziedi klās un sniedzīņš balts.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Ludmilai Bojarinovai, no TĒVA uz
mūžu atvadoties.
v/a SVA darba kolēģi Preiļos

Drīz, drīz neviens mani neredzēs,
Manas rokas satvert nevarēs,
Bet es būšu daļa no ceļa, pa kuru
bērni skries,
Gabaliņš no loga, pa kuru tu
skatīsies.
Lai mūsu līdzjūtība ir atbalsts
sāpju brīdī Ervīnam, Oskaram un
Samoviču ģimenei,
MĀMIŅU, MEITU un MĀSU
guldot zemes klēpī.
Aptiekas «Ainava» kolektīvs

Saņem silti, Zemes māte,
Manu mīļu māmuliņu;
Iecel viegli zemes klēpī
Sagurušo augumiņu.
Skumstam līdzī Ervīnam un
Oskaram, atvadoties no MĀMIŅAS.
Klasesbiedri, vecāki un
audzinātājas